

RYSZARD KAJZER AUTOREFERAT

SPIS TREŚCI

AUTOREFERAT 5

CYKL I

wykaz prac

dokumentacja wystawy 8

reprodukcje 10

CYKL II

wykaz prac 22

dokumentacja wystawy 24

reprodukcje 26

CYKL III

dokumentacja wystawy 58

wykaz prac 59

reprodukcje 61

IV 65

WSTĘP 71

LUDZIE 72

MIASTO 83

LITERA I SŁOWO 88

CYTAT 95

WIELOZNACZNOŚĆ 99

KONCEPT, TECHNIKA 105

WDECH, WYDECH 109

EPILOG 111

BIBLIOGRAFIA 112

SUMMARY OF PROFESSIONAL ACCOMPLISHMENTS 115

POZOSTAŁE OSIĄGNIĘCIA ARTYSTYCZNE 130

DYDAKTYKA 144

AUTOREFERAT:

1. Imię i nazwisko:

Ryszard Kajzer

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe:

Dyplom ukończenia Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, Wydziału Grafiki z dnia 31.08.1999 r. i uzyskania tytułu magistra sztuki.

Dyplom nadania stopnia doktora sztuki w dziedzinie sztuk plastycznych, dyscyplinie artystycznej – sztuki piękne nadany uchwałą Rady Wydziału Grafiki, Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie dnia 20.05.2009 r.

Rozprawa doktorska: cykl prac oraz opis dzieła pt: „BEASTYEAR” seria plakatów wielkoformatowych dla Grupy TAO, promotor: dr hab. Zygmunt Januszewski, recenzenci: prof. Lech Majewski, prof. Władysław Pluta

3. Dotychczasowe zatrudnieniu w jednostkach naukowych:

Od 1997 w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, Wydział Grafiki:

1997–1999 pełniący obowiązki asystenta w Pracowni Projektowania Plakatu
prof. Mieczysława Wasilewskiego

2000–2006 asystent w Pracowni Projektowania Grafiki Wydawniczej prof. Lecha Majewskiego
od 2006 wykładowca w Pracowni Liternictwa
od 2009 wykładowca w Pracowni Typografii.

W 2002 prowadzenie zajęć projektowania plakatu w Miami Advertising School w Warszawie.

2010–2011 wykładowca w Wyższej Szkole Informatyki Stosowanej i Zarządzania (WIT) w Warszawie
– Pracownia Projektowania Plakatu.

2016–2017 wykładowca w Społecznej Akademii Nauk w Warszawie – Pracownia Projektowania Plakatu.
od 2017 wykładowca w PJWSTK, obecnie Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych (PJATK) w Warszawie, Wydział Sztuki Nowych Mediów – kierunek grafika – Pracownia Projektowania Plakatu

4. Wskazane osiągnięcie artystyczne:

Podstawą habilitacji są zestawy plakatów kulturalnych zaprojektowanych i zrealizowanych przeze mnie po uzyskaniu stopnia doktora w latach 2009–2019.

– Cykl I – wybór prac z lat 2009–2011 został zaprezentowany na odbywających się jedna po drugiej bliźniaczych wystawach:

„Ryszard Kajzer PLakat”, Instytut Polski w Budapeszcie, 7.04–15.05.2011

oraz „Ryszard Kajzer – plakaty”, Galeria Plakatu Piotra Dąbrowskiego Theartofposter, kawiarnia Relaks, Warszawa, 19.05–22.06.2011

– Cykl II – wybór plaktów powstałych w latach 2011–2016 pokazany został na wystawie „I WILL TELL, R. Kajzer”, Galeria Plakatu Piotra Dąbrowskiego Theartofposter, kawiarnia Relaks, Warszawa, 22.09–17.11.2016

– Cykl III – zestaw trzech plakatów z lat 2018–2019 zaprezentowany na wystawie „2. PosterFest | BudaPest 2018”, TESLA, Budapeszt, Węgry, 22-29.11.2018

– IV – ostatni plakat zamykający symbolicznie trzy poprzednie zestawy

CYKLI

„Ryszard Kajzer PLakat”, Instytut Polski w Budapeszcie, 7.04–15.05.2011
oraz „Ryszard Kajzer – plakaty”, Galeria Plakatu Piotra Dąbrowskiego Theartofposter, kawiarnia Relaks, Warszawa, 19.05–22.06.2011:

Franz Kafka
plakat / poster 05.2010
sitodruk / silkscreen 1000 x 700
Wydawnictwo „Nisza” /
„Nisza” Publishing House

Pensjonat / Guesthouse
plakat / poster 05.2010
sitodruk / silkscreen 1000 x 700
Wydawnictwo „Nisza” /
„Nisza” Publishing House

Popatak! O Powstaniu
Warszawskim w popkulturze /
Popattack! About Warsaw
Uprising in pop culture
plakat / poster 08.2009
druk cyfrowy / digital print
500 x 700
Zarząd Dzielnicy Ochota /
Ochota District Board

Festival de cine Polaco, Mexico
plakat / poster 2010
offset 980 x 680
Agencja Promocji MAÑANA,
Warszawa / Promotion Agency
MAÑANA, Warsaw

Festival de cine Polaco, Peru,
Ecuador, Bolivia
plakat / poster 2010 offset
980 x 680
Agencja Promocji MAÑANA,
Warszawa / Promotion Agency
MAÑANA, Warsaw

I Festival del Cine Polaco
en Venezuela
plakat / poster 2010 offset
980 x 680
Agencja Promocji MAÑANA,
Warszawa / Promotion Agency
MAÑANA, Warsaw

Chopin – muzyka – Liszt [Chopin
– zene – Liszt] / Chopin – music
– Liszt
plakat / poster 2010
druk cyfrowy / digital print
680 x 998
Instytut Polski w Budapeszcie /
Polish Institute in Budapest

Pani tuliPana / Hug him
8.03.2011 plakat / poster
offset 980 x 680
Fundacja Zielone Światło /
Green Light Foundation

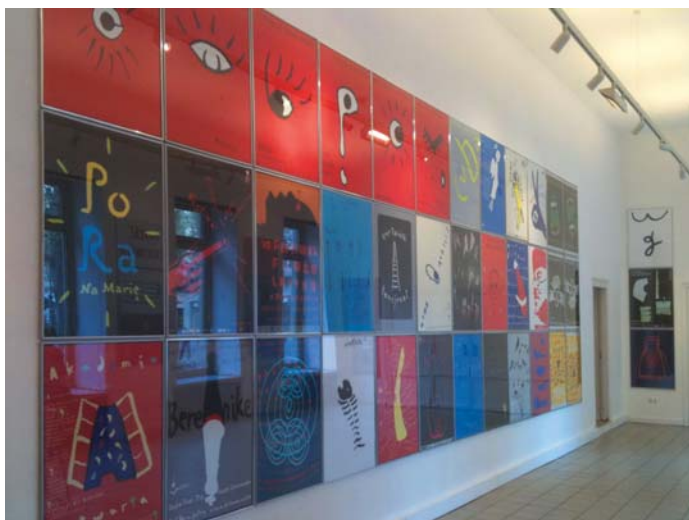
All Rights alright
plakat / poster 2010
druk cyfrowy / digital print
980 x 680
Urząd Patentowy RP, Warszawa /
Patent Office, Warsaw

PoRa na Marię
[Rok M.Skłodowskiej-Curie] /
Time for Maria
[M.Skłodowska-Curie Year]
plakat / poster 03.2011
offset 980 x 680
Uniwersytet Warszawski /
Warsaw University

Budapest Ryszard Kajzer PLakat /
Poster
plakat / poster 04.2011
offset 980 x 680
Instytut Polski w Budapeszcie /
Polish Institute in Budapest

Wwa Ryszard Kajzer – plakaty /
Wwa Ryszard Kajzer – posters
plakat / poster 05.2011 offset
980 x 680
Galeria Plakatu Piotra Dąbrow-
skiego, Warszawa / Piotr Dąbrowski
Poster Gallery, Warsaw

Na wystawie zaprezentowano
także kilka innych prac widocznych
na zdjęciach, które nie są częścią
omawianego cyklu.

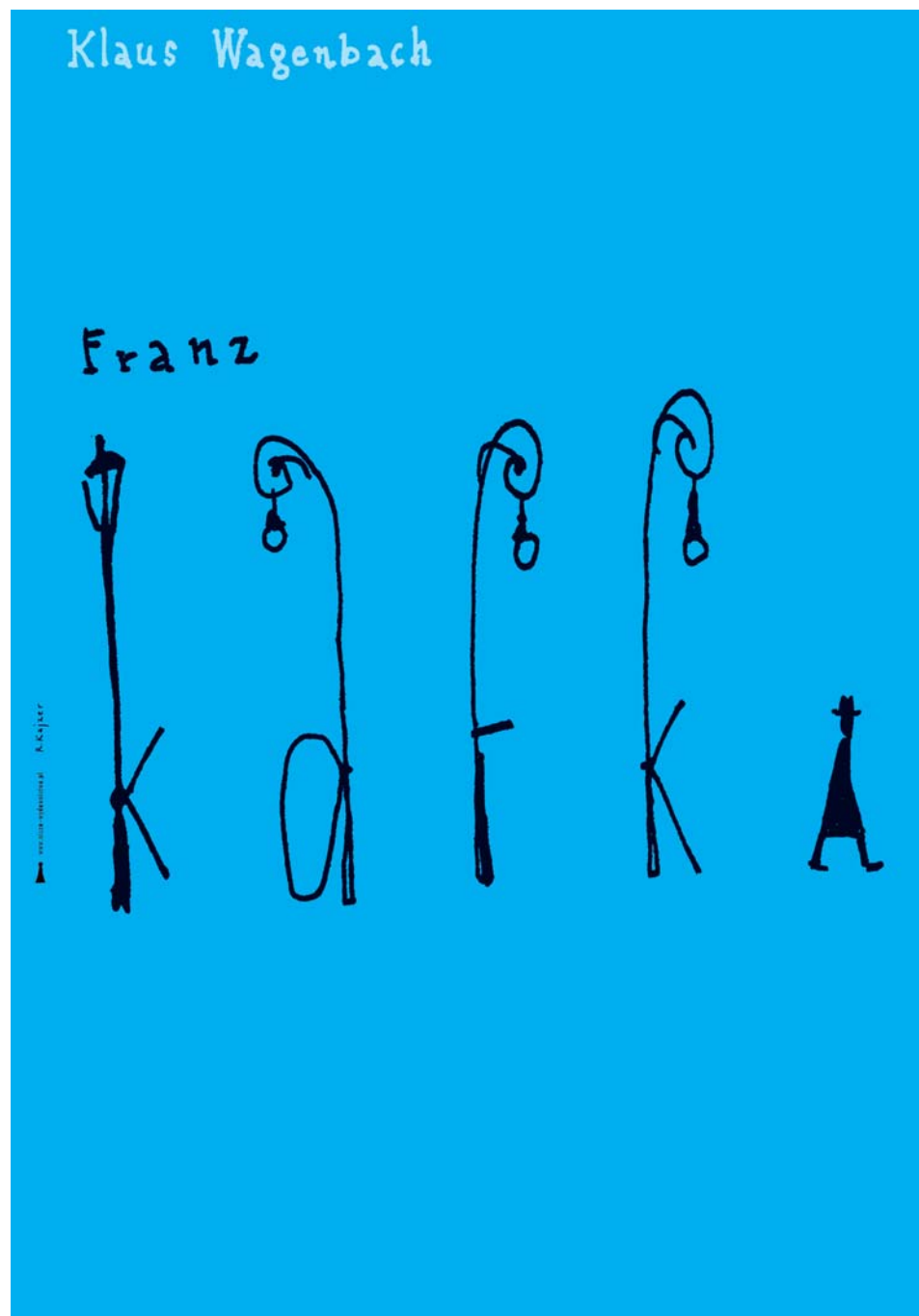
Fotografie z wystawy w Budapeszcie, kwiecień 2011

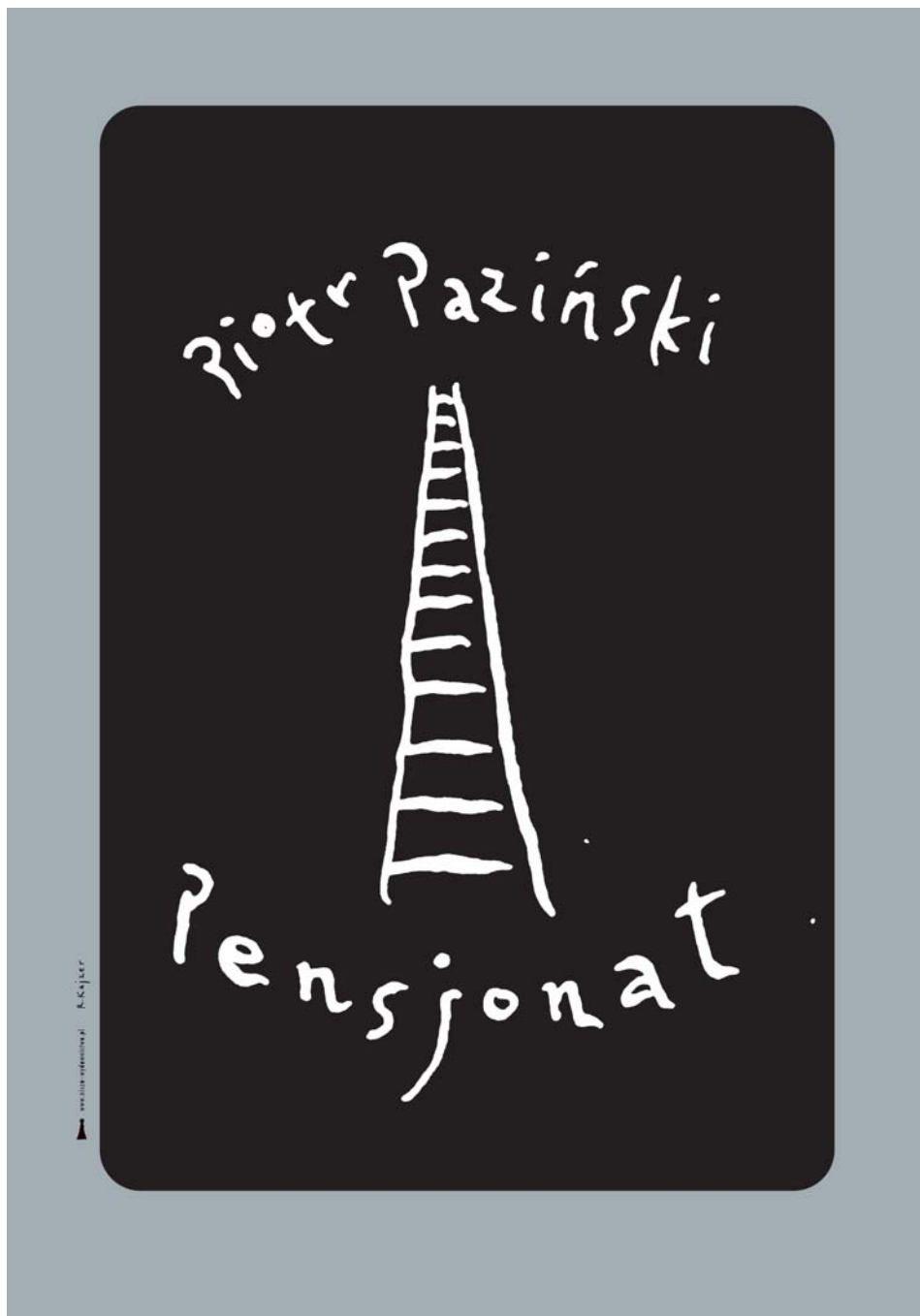
Fotografie z wystawy w Warszawie, 19.05. 2011

Popatak! O Powstaniu Warszawskim w popkulturze /
 Popattack! About Warsaw Uprising in pop culture
 plakat / poster 08.2009 druk cyfrowy / digital print 500 x 700
 Zarząd Dzielnicy Ochota / Ochota District Board

Franz Kafka
 plakat / poster 05.2010 sitodruk / silkscreen 1000 x 700
 Wydawnictwo „Nisza” / „Nisza” Publishing House

Pensjonat / Guesthouse
plakat / poster 05.2010 sitodruk / silkscreen 1000 x 700
Wydawnictwo „Nisza” / „Nisza” Publishing House

Festival de cine Polaco, Mexico
plakat / poster 2010 offset 980 x 680
Agencja Promocji MAÑANA, Warszawa / Promotion Agency MAÑANA, Warsaw

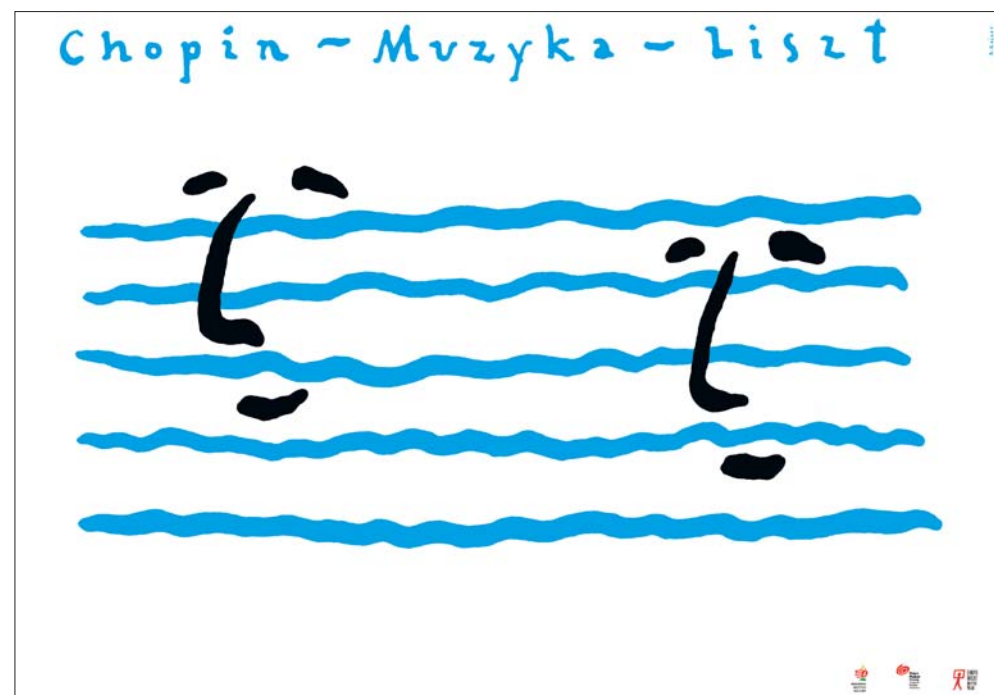
Festival de cine Polaco, Peru, Ecuador, Bolivia
 plakat / poster 2010 offset 980 x 680
 Agencja Promocji MAÑANA, Warszawa / Promotion Agency MAÑANA, Warsaw

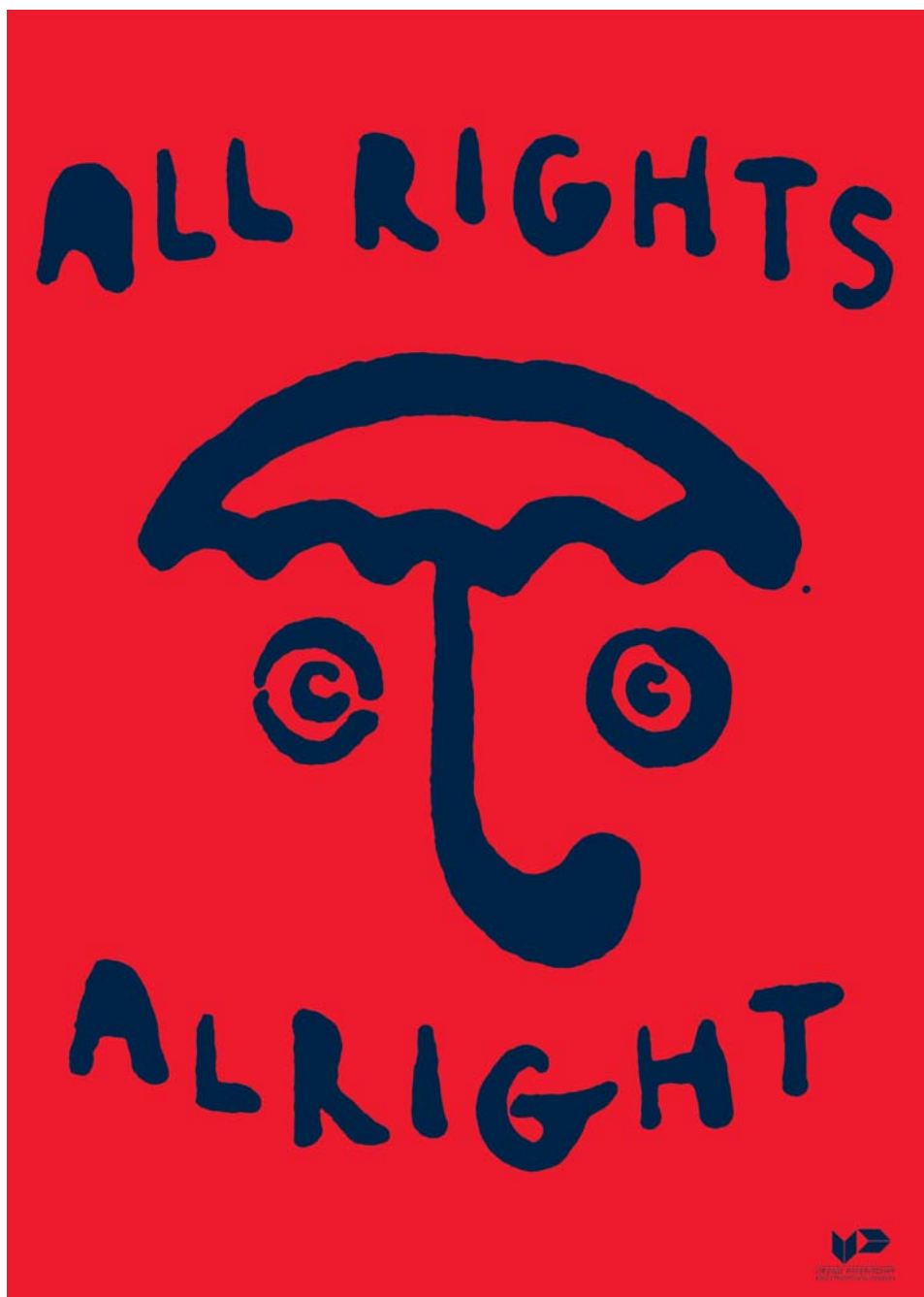
I Festival del Cine Polaco en Venezuela
 plakat / poster 2010 offset 980 x 680
 Agencja Promocji MAÑANA, Warszawa / Promotion Agency MAÑANA, Warsaw

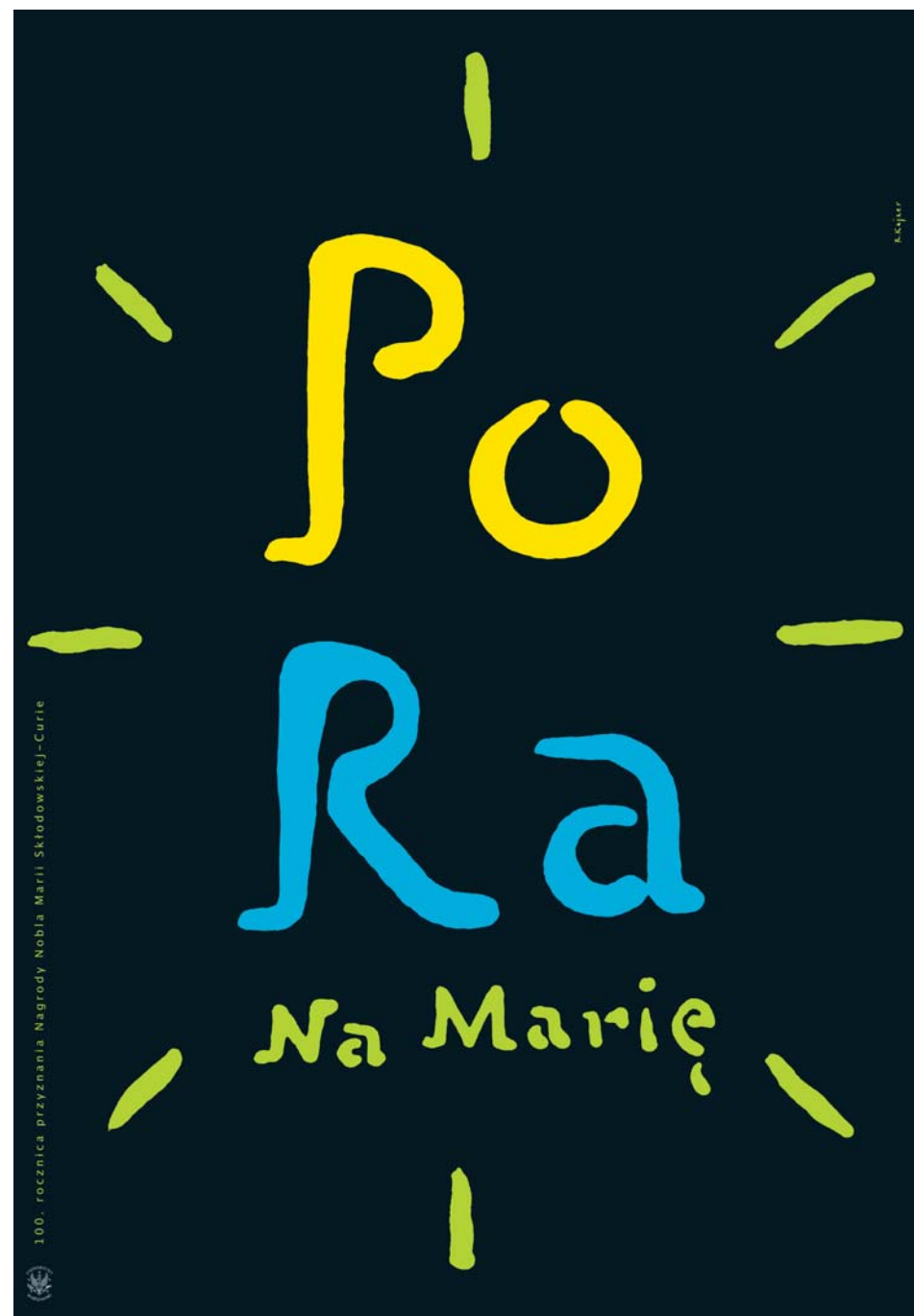
Pani tuliPana / Hug him
8.03.2011 plakat / poster offset 980 x 680
Fundacja Zielone Światło / Green Light Foundation

Chopin - muzyka - Liszt [Chopin - zene - Liszt] / Chopin - music - Liszt
plakat / poster 2010 druk cyfrowy / digital print 680 x 998
Instytut Polski w Budapeszcie / Polish Institute in Budapest

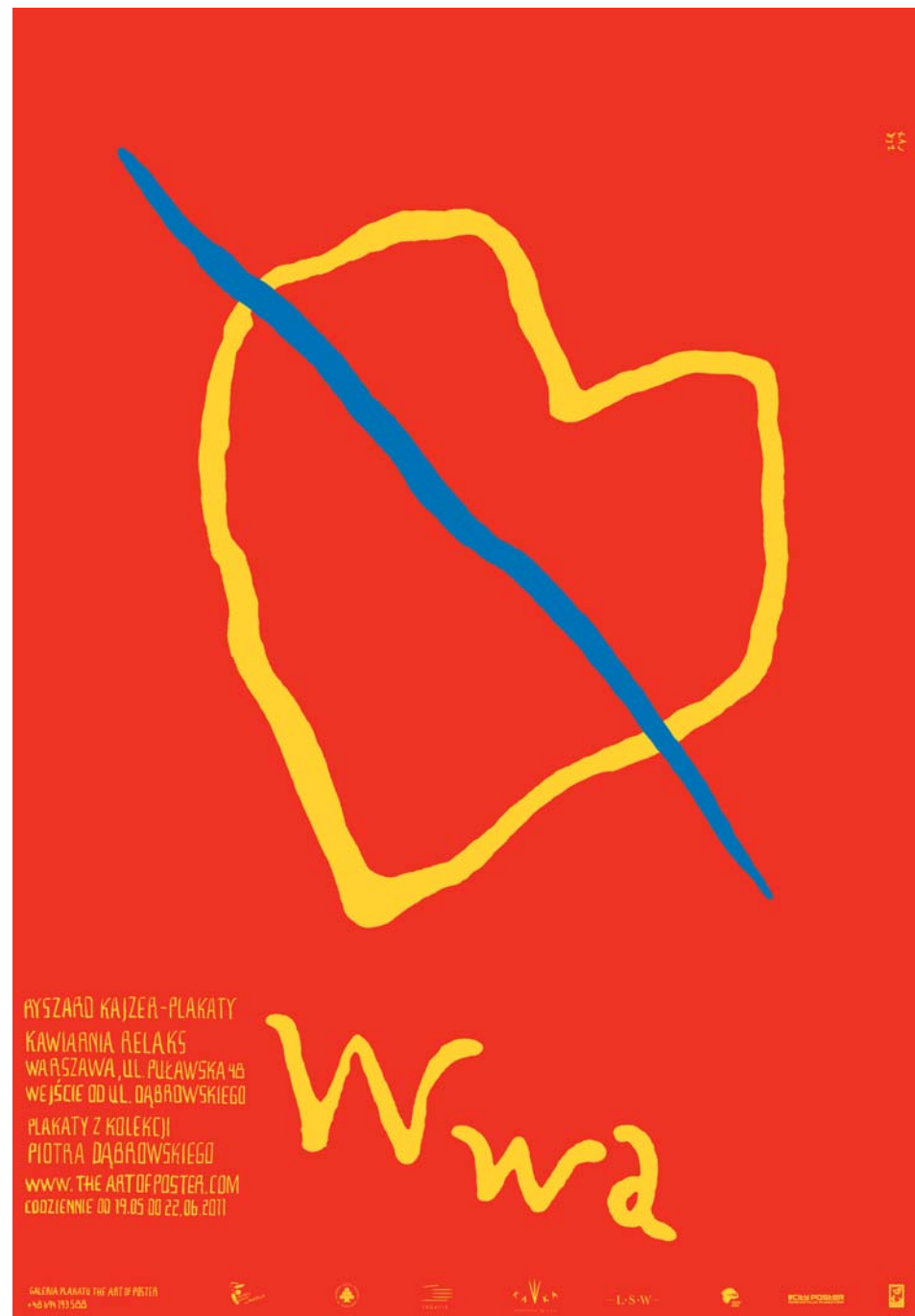
All Rights alright
 plakat / poster 2010 druk cyfrowy / digital print 980 x 680
 Urząd Patentowy RP, Warszawa / Patent Office, Warsaw

PoRa na Marię [Rok M. Skłodowskiej-Curie] /
 Time for Maria [M. Skłodowska-Curie Year]
 plakat / poster 03.2011 offset 980 x 680
 Uniwersytet Warszawski / Warsaw University

Budapest Ryszard Kajzer PLakat / Poster
 plakat / poster 04.2011 offset 980 x 680
 Instytut Polski w Budapeszcie / Polish Institute in Budapest

Wwa Ryszard Kajzer – plakaty / Wwa Ryszard Kajzer – posters
 plakat / poster 05.2011 offset 980 x 680
 Galeria Plakatu Piotra Dąbrowskiego, Warszawa / Piotr Dąbrowski Poster Gallery, Warsaw

CYKL II

„I WILL TELL, R. Kajzer”,
Galeria Plakatu Piotra Dąbrowskiego /
Piotr Dąbrowski Poster
Gallery, kawiarnia Relaks, Warszawa,
22.09–17.11.2016:

Kogo kręci kino historyczne? /
Historical film fest
plakat / poster 09.2011 offset
980 x 680
Narodowe Centrum Kultury,
Warszawa /
National Centre for Culture

11.11.11 – VI Przystanek
Niepodległość /
11.11.11 Independence day
plakat / poster 09.2011
offset 980 x 680
Muzeum Historii Polski /
Polish History Museum

Theartofposter.com
plakat / poster 02.2012
offset 980 x 680
Galeria Plakatu Piotra
Dąbrowskiego, Warszawa /
Piotr Dąbrowski Poster Gallery,
Warsaw

Warszawskie poszukiwania
architektury [1]
plakat / poster 07.2011
offset 680 x 980
BBI Development, SARP

Warszawskie poszukiwania
architektury [2]
plakat / poster 09.2011
offset 680 x 980
BBI Development, SARP

2B or not 2B – Oblicza rysunku
2011 / 2B or not 2B – Faces of
Drawing 2011
plakat / poster 11.2011
sitodruk / silkscreen 980 x 680
Akademia Sztuk Pięknych
w Warszawie / Academy of Fine
Arts in Warsaw

Dizajn propagandy - plakaty
pierwszomajowe 1945-1990 /
Propaganda Design – First of May
Posters 1945-1990
plakat / poster 04.2012
sitodruk / silkscreen 980 x 680
Galeria Plakatu Piotra
Dąbrowskiego, Warszawa /
Piotr Dąbrowski Poster Gallery,
Warsaw

Przeżyjmy to jeszcze raz.
Plakat w PRL /
Let's live this one more time.
Poster in Polish People's Republic
plakat filmowy / movie poster
04.2012 offset 980 x 680
Studio KT

Filmotechnika
plakat / poster 05.2012
offset 980 x 680
Filmotechnika, Kraków /
Filmotechnika, Cracow

Dydo Poster Collection
plakat / poster 05.2012 offset
980 x 680
Dydo Poster Collection, Kraków /
Cracow

Setna rocznica urodzin Raoula
Wallenberga / 100th anniversary
of the birth of Raoul Wallenberg
plakat / poster 05.2012
offset 980 x 680
Węgierski Instytut Kultury, War-
szawa / Hungarian Institute Warsaw

Görlitz–Zgorzelec the real heART
of EUROPE
plakat / poster 05.2012 offset
980 x 680
Görlitz, Niemcy / Germany

Academy meets Photokina
plakat / poster 09.2012 offset
980 x 680

Akaemia Sztuk Pięknych
w Warszawie / Academy of Fine
Arts in Warsaw

Plakaty Ryszard Kalisz /
Posters Ryszard Kalisz
plakat / poster 01.2012 offset
980 x 680
Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu /
Centetr of Culture and Art in Kalisz

Uta – 125. Jahrestag der Gründung
des Chemischen Laboratoriums
der Königlichen Museen Berlin /
125-lecie konserwacji
w Berlinie / 125 years conservation
science in Berlin
plakat / poster 04.2013
offset 980 x 680
Stiftung Preussischer Kulturbesitz,
Berlin

Flora – 125. Jahrestag der Grün-
dung des Chemischen Laborato-
riums der Königlichen Museen
Berlin / 125-lecie konserwacji
w Berlinie / 125 years conservation
science in Berlin
plakat / poster 04.2013
offset 980 x 680
Stiftung Preussischer Kulturbesitz,
Berlin

Nefretete – 125. Jahrestag der
Gründung des Chemischen Labora-
toriums der Königlichen Museen
Berlin / 125-lecie konserwacji
w Berlinie / 125 years conservation
science in Berlin
plakat / poster 04.2013
offset 980 x 680
Stiftung Preussischer Kulturbesitz,
Berlin

BERLIN Ryszard Kajzer Plakate
plakat / poster 06.2013
offset 680 x 980
Pigasus Gallery, Berlin

Ewelina Pęksowa
plakat / poster 07.2013
offset 980 x 680
Miasto Zakopane

CYRK – plakat cyrkowy /
CIRCUS – circus poster exhibition
plakat / poster 07.2013
offset 980 x 680
Galeria Plakatu Piotra Dąbrow-
skiego, Warszawa / Piotr Dąbrowski
Poster Gallery, Warsaw

Aurorki / Authors
plakat / poster 10.2014
offset 980 x 680
Filmogene

Happiness...
plakat / poster 07.2013
offset 680 x 980
Torino Spiritualita, Italy

„Katedra”
plakat / poster 02.2015,
offset 980 x 680
Akademia Sztuk Pięknych
w Warszawie / Academy of Fine
Arts in Warsaw

„Thelonious Monk & Nica Rothschild”
plakat / poster 09.2014
offset 980 x 680
Jazz w ruinach, Dydo Poster
Collection / Jazz in ruins,
Dydo Poster Collection

Pokaz plakatów towarzyszący
wystawie prac Andrzeja
Wróblewskiego / Poster Expo with
Andrzej Wróblewski painting
plakat / poster 03.2015
offset 980 x 680
Galeria Plakatu Piotra
Dąbrowskiego, Warszawa /

Piotr Dąbrowski Poster Gallery,
Warsaw; Muzeum Sztuki Nowoczes-
nej w Warszawie / Modern Art Mu-
seum Warsaw

Ryszard Kajzer – plakaty
w Bits & Pieces, BioBazaar
plakat / poster 04.2015
druk cyfrowy / digital print
980 x 680
Bits & Pieces

Ziemia obiecana.
Miasto i nowoczesność /
The promised land. The City and
modernity
plakat / poster 09.2015
offset 980 x 680
Muzeum Historii Polski /
Polish HistoryMuseum

Ziemia obiecana.
Miasto i nowoczesność /
The promised land. The City and
modernity
plakat / poster 09.2015
offset 980 x 680
Muzeum Historii Polski /
Polish HistoryMuseum

„Katedra 2.0”
plakat / poster 05.2015
offset 980 x 680
Akademia Sztuk Pięknych
w Warszawie / Academy of Fine
Arts in Warsaw

Zrolowany prezent /
Poster christmas exhibition
plakat / poster 12.2015
offset 980 x 680
Galeria Plakatu Piotra
Dąbrowskiego, Warszawa /
Piotr Dąbrowski Poster Gallery,
Warsaw

I WILL TELL. R. Kajzer. Plakaty /
Posters
plakat / poster 09.2016
offset 980 x 680
Galeria Plakatu Piotra
Dąbrowskiego, Warszawa /
Piotr Dąbrowski Poster Gallery,
Warsaw

Na wystawie zaprezentowano
także kilka innych prac widocznych
na zdjęciach, które nie są częścią
omawianego cyku.

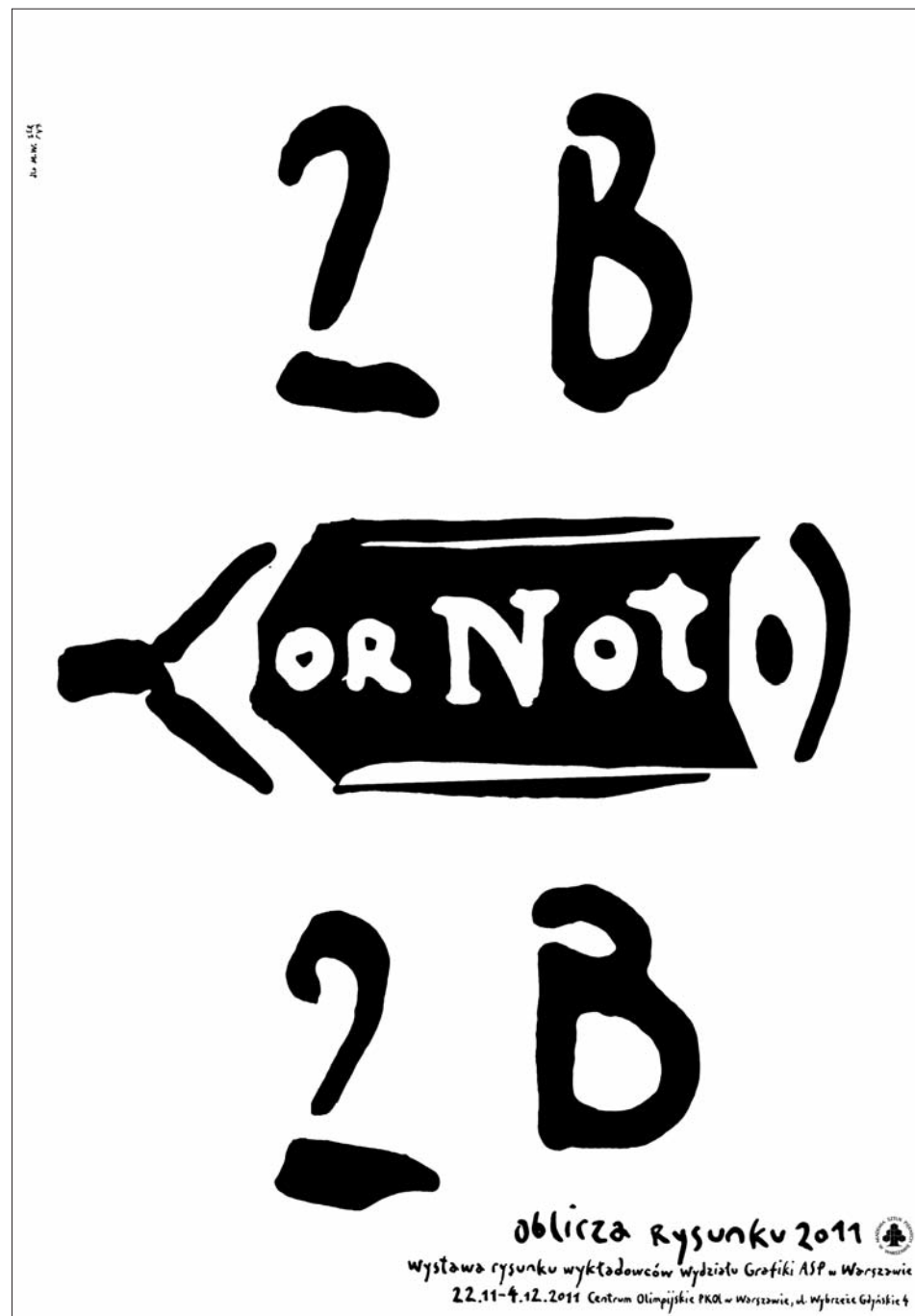
Kogo kręci kino historyczne? / Historical film fest
plakat / poster 09.2011 offset 980 x 680
Narodowe Centrum Kultury, Warszawa / National Centre for Culture

11.11.11 – VI Przystanek Niepodległość /
11.11.11 – Independence Day – Independence Stop
plakat / poster 09.2011 offset 980 x 680
Muzeum Historii Polski / Polish History Museum

Theartofposter.com
 plakat / poster 02.2012 offset 980 x 680
 Galeria Plakatu Piotra Dąbrowskiego, Warszawa /
 Piotr Dąbrowski Poster Gallery, Warsaw

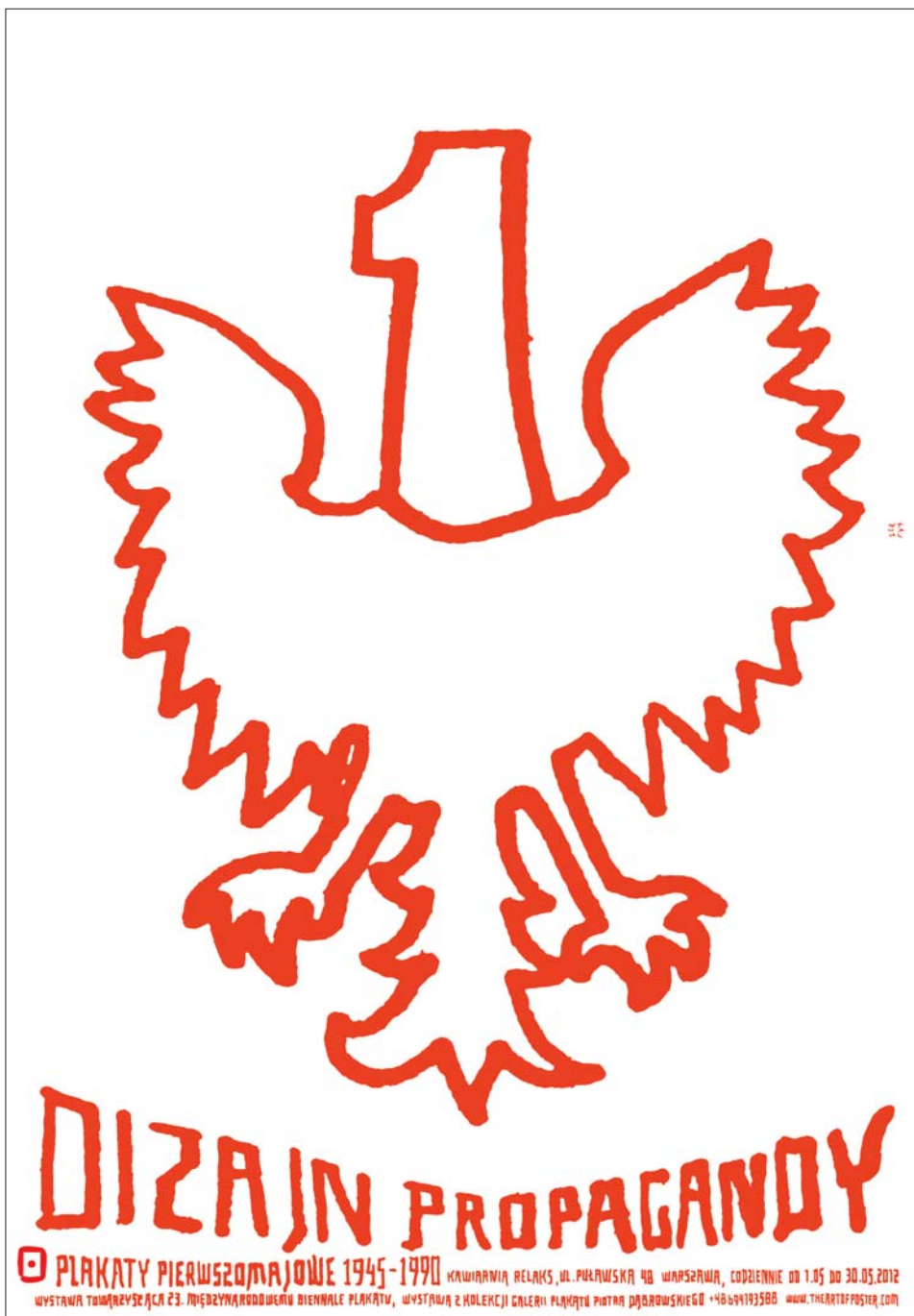
2B or not 2B – Oblicza rysunku 2011
 2B or not 2B – Faces of Drawing 2011
 plakat / poster 11.2011 sitodruk / silkscreen 980 x 680
 Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie / Academy of Fine Arts in Warsaw

Warszawskie poszukiwania architektury /Warsaw Search for Architecture [1]
 plakat / poster 07.2011 offset 680 x 980
 BBI Development; SARP / BBI Development; Association of Polish Architects

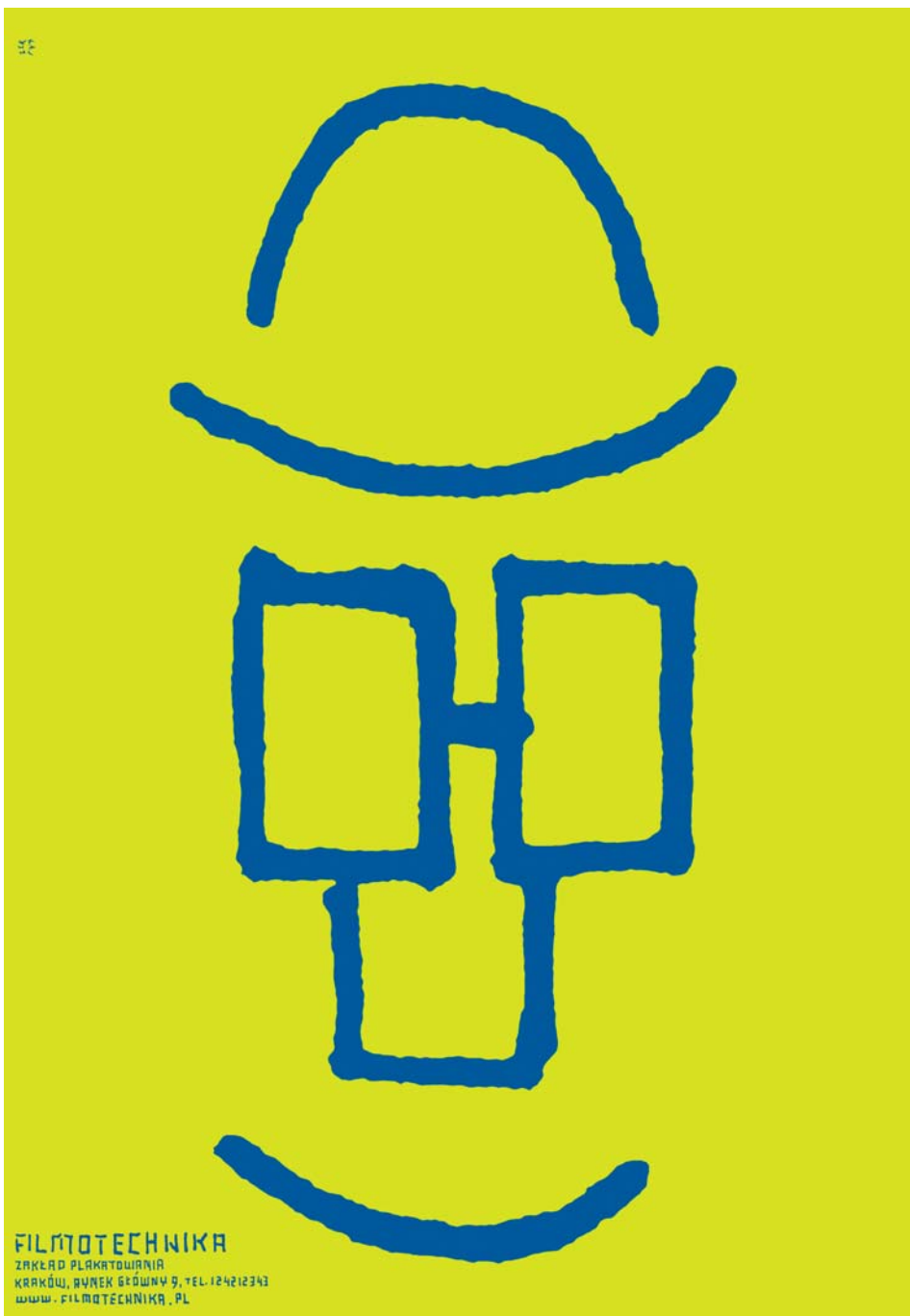
Warszawskie poszukiwania architektury /Warsaw Search for Architecture [2]
 plakat / poster 09.2011 offset 680 x 980
 BBI Development; SARP / BBI Development; Association of Polish Architects

Dizajn propagandy – plakaty pierwszomajowe 1945-1990 / Propaganda Design – First of May Posters 1945-1990
 plakat / poster 04.2012 sitodruk / silkscreen 980 x 680
 Galeria Plakatu Piotra Dąbrowskiego, Warszawa / Piotr Dąbrowski Poster Gallery, Warsaw

Przeżyjemy to jeszcze raz. Plakat w PRL /
 Let's live this one more time. Poster in Polish People's Republic
 plakat filmowy / movie poster 04.2012 offset 980 x 680
 Studio KT

Filmotechnika
plakat / poster 05.2012 offset 980 x 680
Filmotechnika, Kraków / Filmotechnika, Cracow

Dydo Poster Collection
plakat / poster 05.2012 offset 980 x 680
Dydo Poster Collection, Kraków / Cracow

Setna rocznica urodzin | 100th anniversary of the birth of Raoul Wallenberg

21.05.2012 Teatr Żydowski w Warszawie, rejestracja: tel. (22) 850 64 50 www.hunginst.pl

Setna rocznica urodzin Raoula Wallenberga/
100th anniversary of the birth of Raoul Wallenberg
plakat / poster 05.2012 offset 980 x 680
Węgierski Instytut Kultury, Warszawa / Hungarian Institute Warsaw

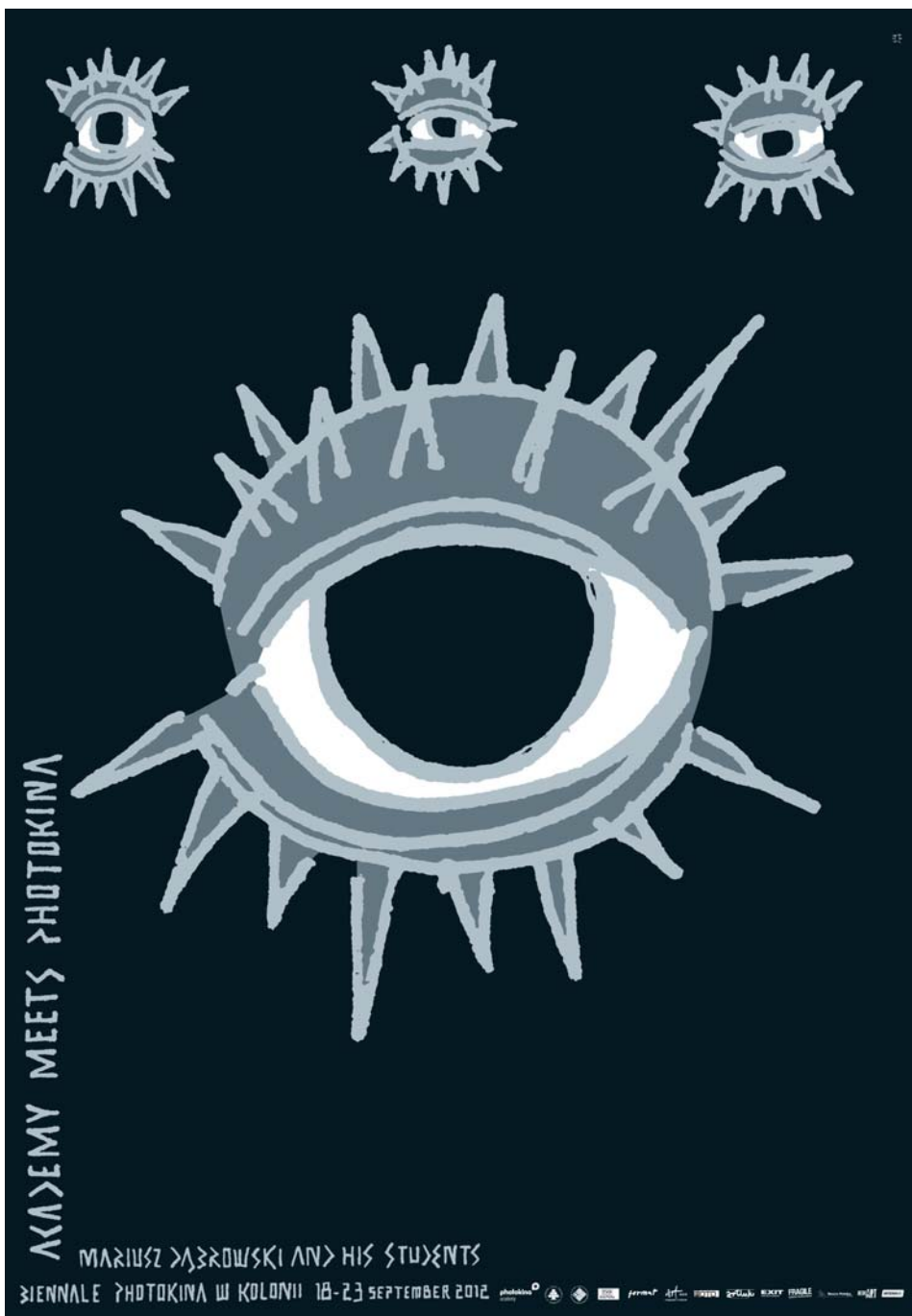

Willkommen Vitamy Welcome Servus Grüezi Välkommen
Tervetuloa Tere!Lulnud Pasveikiinti Velkommen Welkom
Fáilte roimh chách Bonjour Olá Bienvenido Ciao

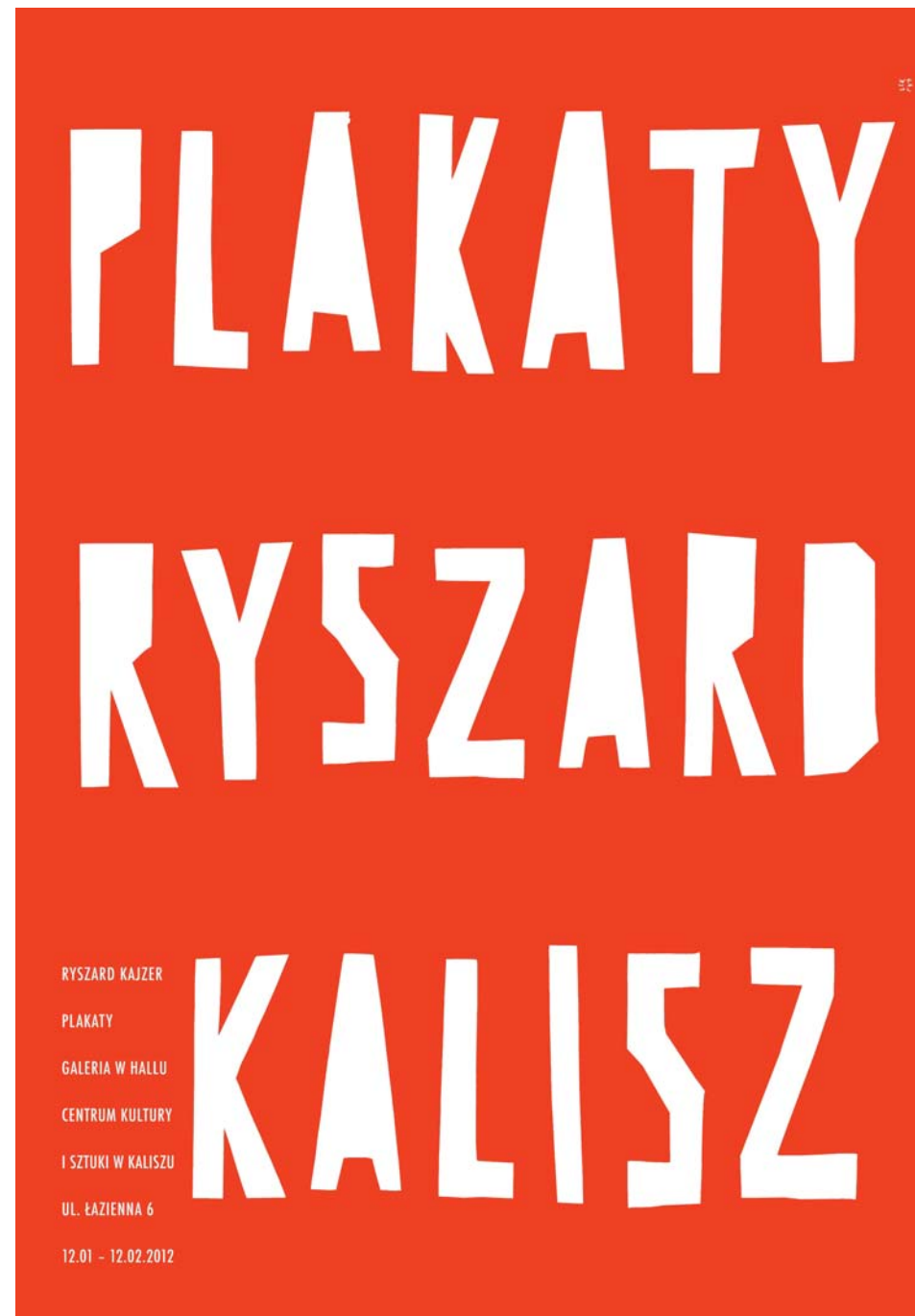
GÖRLITZ-ZGORZELEC
the real heART of EUROPE

Dobrodošli Pozdravljeni Üdvözöljük Vitejte Vitajte
Bien venit добре дошли Willkommen Merhaba Merhaba
Καλωσόρισμο Добро пожаловать Ni hao Kangxi Ciao Miung

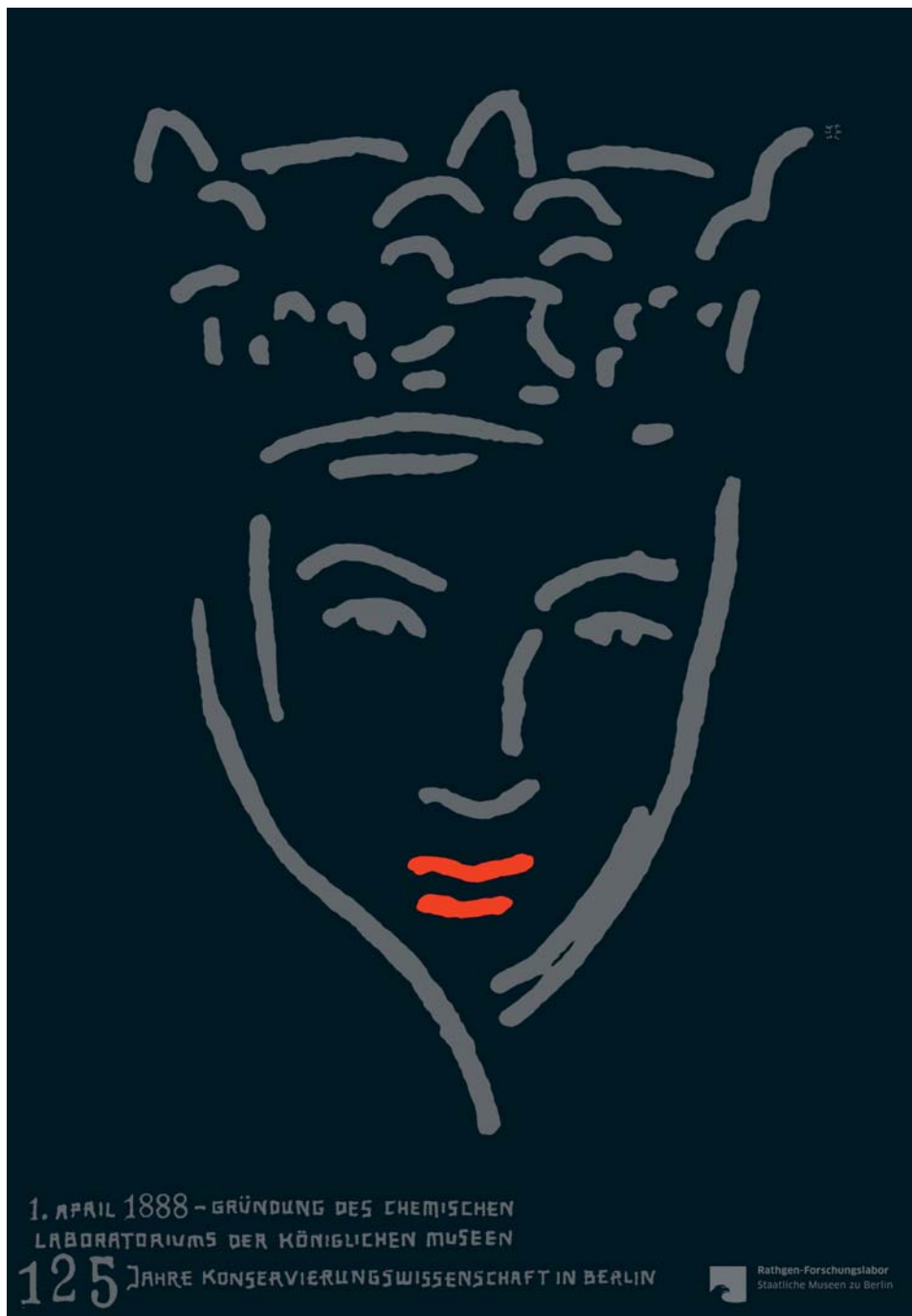
Görlitz-Zgorzelec the real heART of EUROPE
plakat / poster 05.2012 offset 980 x 680
Görlitz, Niemcy / Germany

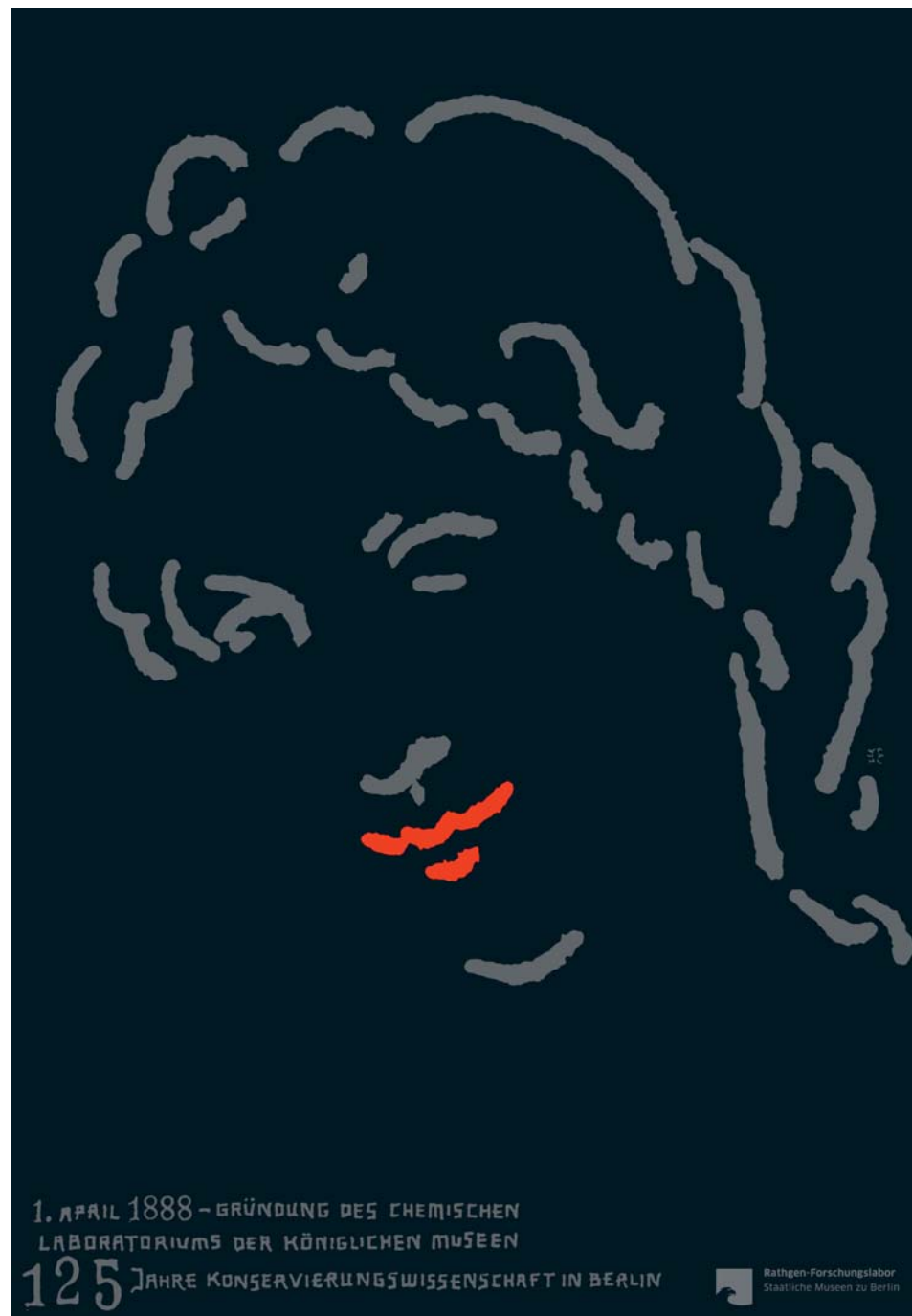
Academy meets Photokina
 plakat / poster 09.2012 offset 980 x 680
 Akaemia Sztuk Pięknych w Warszawie / Academy of Fine Arts in Warsaw

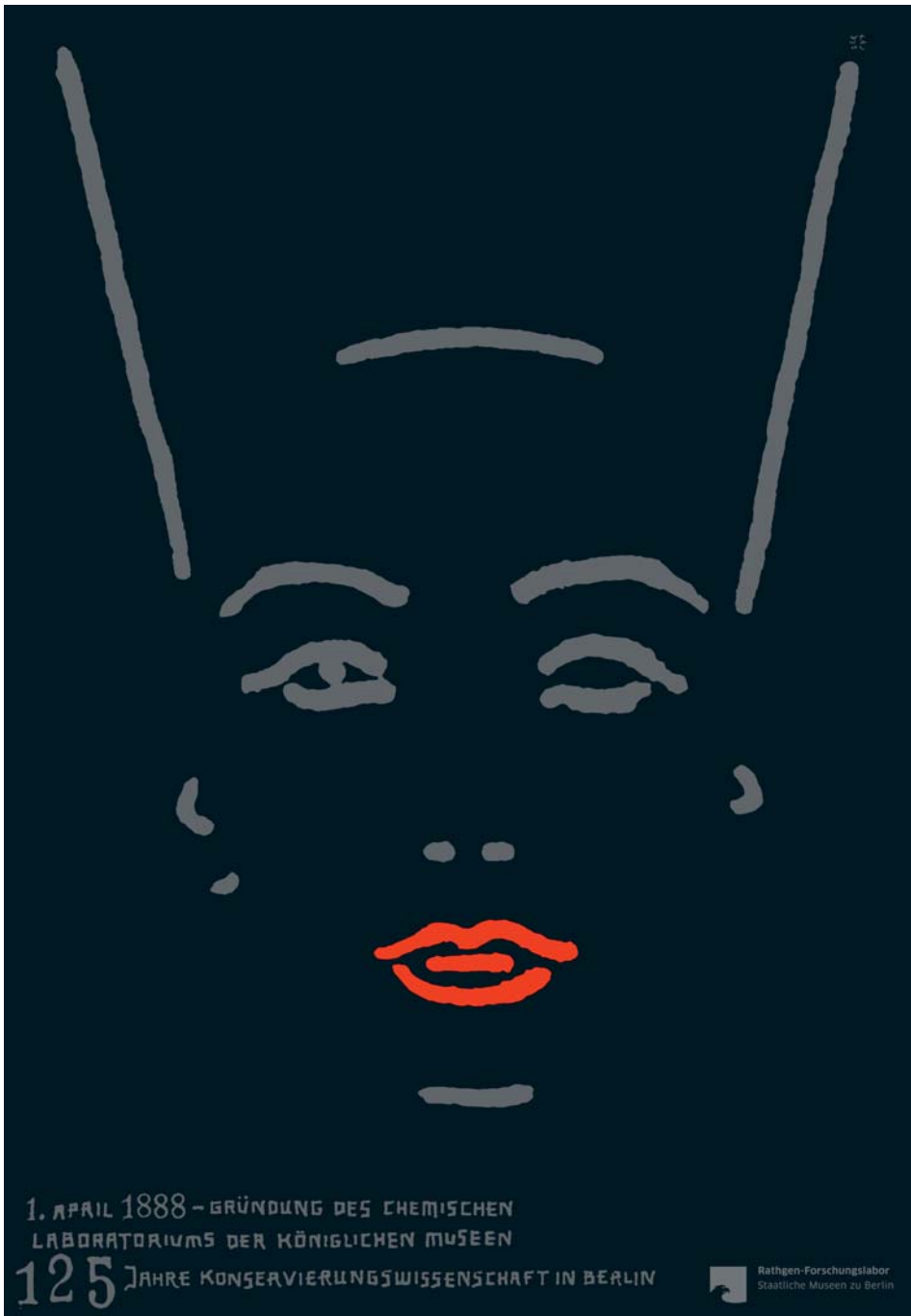
Plakaty Ryszard Kalisz / Posters Ryszard Kalisz
 plakat / poster 01.2012 offset 980 x 680
 Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu / Centetr of Culture and Art in Kalisz

Uta – 125. Jahrestag der Gründung des Chemischen Laboratoriums der Königlichen Museen Berlin
 125-lecie konserwacji w Berlinie / 125 years conservation science in Berlin
 plakat / poster 04.2013 offset 980 x 680
 Stiftung Preussischer Kulturbesitz, Berlin

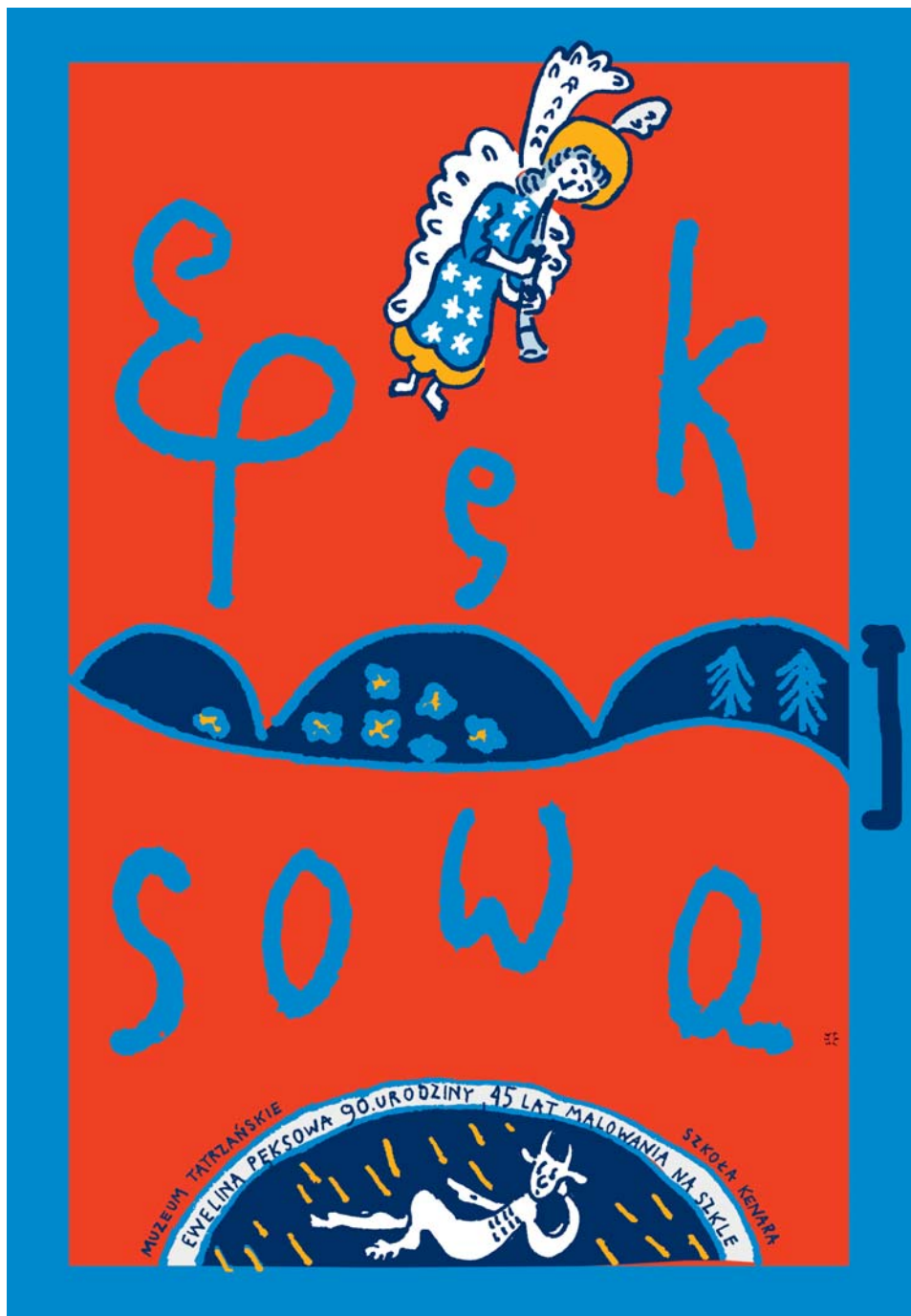
Flora – 125. Jahrestag der Gründung des Chemischen Laboratoriums der Königlichen Museen Berlin
 125-lecie konserwacji w Berlinie / 125 years conservation science in Berlin
 plakat / poster 04.2013 offset 980 x 680
 Stiftung Preussischer Kulturbesitz, Berlin

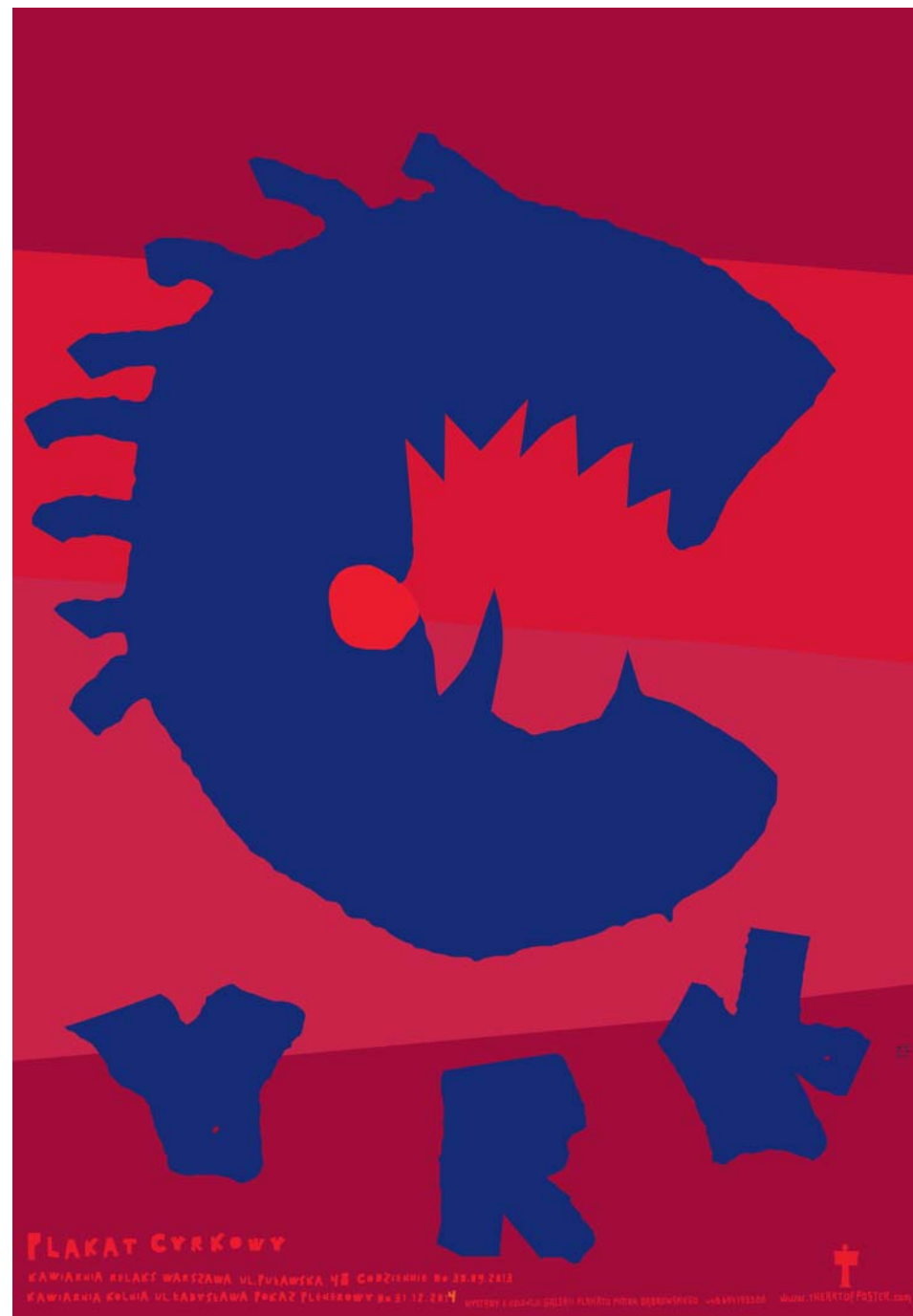
Nefretete – 125. Jahrestag der Gründung des Chemischen Laboratoriums der Königlichen Museen Berlin
125-lecie konserwacji w Berlinie / 125 years conservation science in Berlin
plakat / poster 04.2013 offset 980 x 680
Stiftung Preussischer Kulturbesitz, Berlin

BERLIN Ryszard Kajzer Plakate
plakat / poster 06.2013 offset 680 x 980
Pegasus Gallery, Berlin

Ewelina Peksowa
plakat / poster 07.2013 offset 980 x 680
Miasto Zakopane

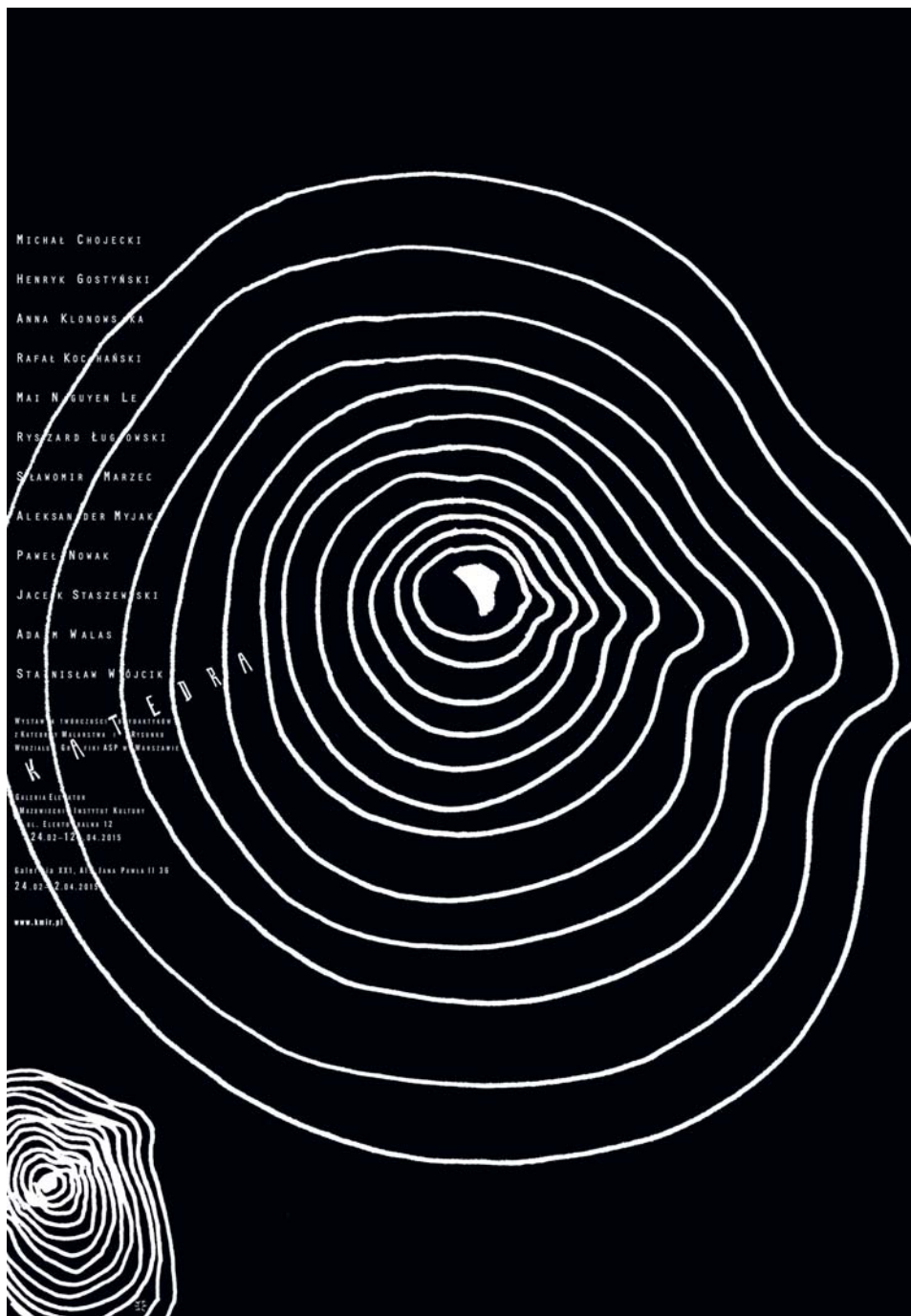
CYRK – plakat cyrkowy / CIRCUS – circus poster exhibition
plakat / poster 07.2013 offset 980 x 680
Galeria Plakatu Piotra Dąbrowskiego, Warszawa / Piotr Dąbrowski Poster Gallery, Warsaw

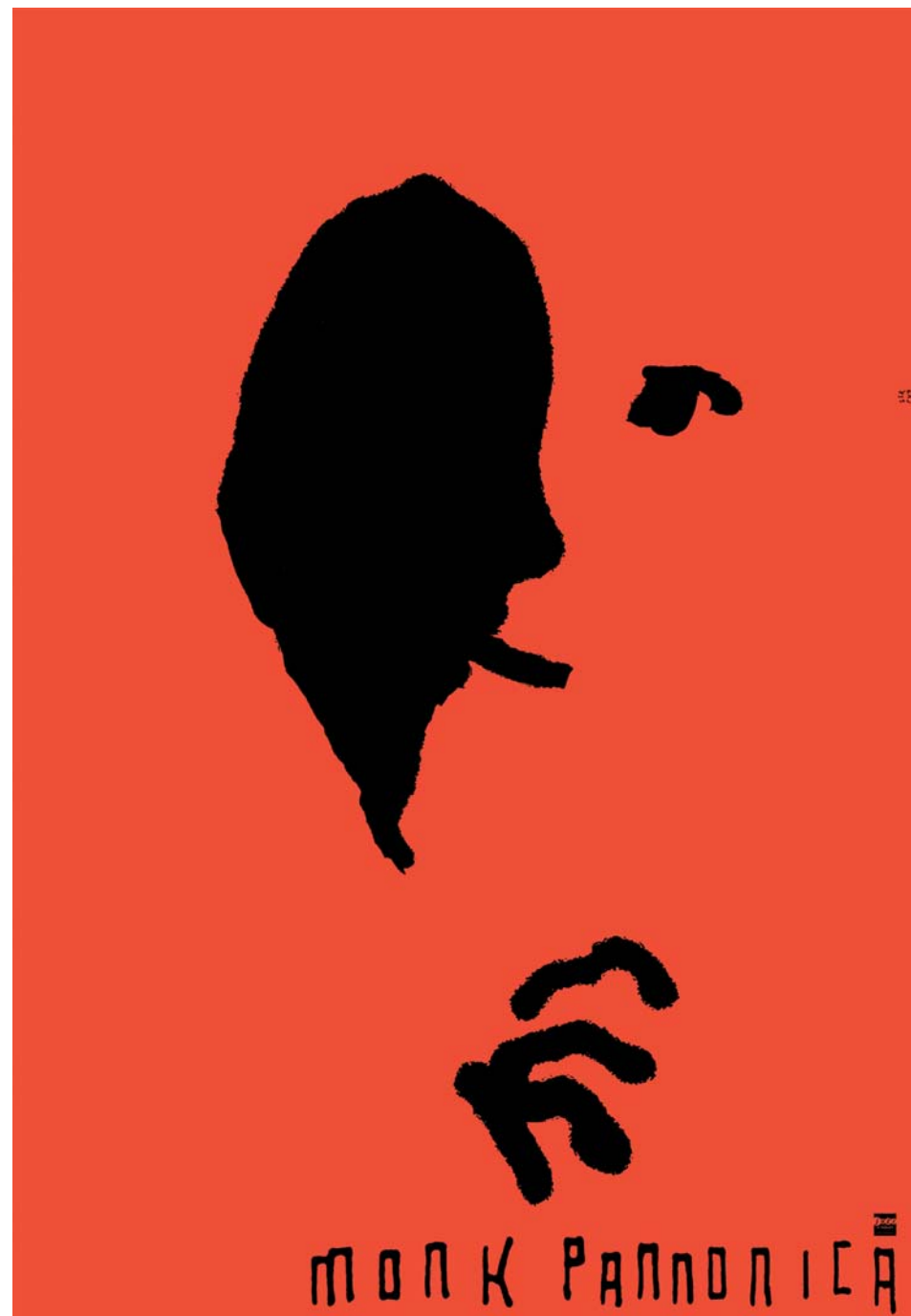
Autorki / Authors
 plakat / poster 10.2014 offset 980 x 680
 Filmogene

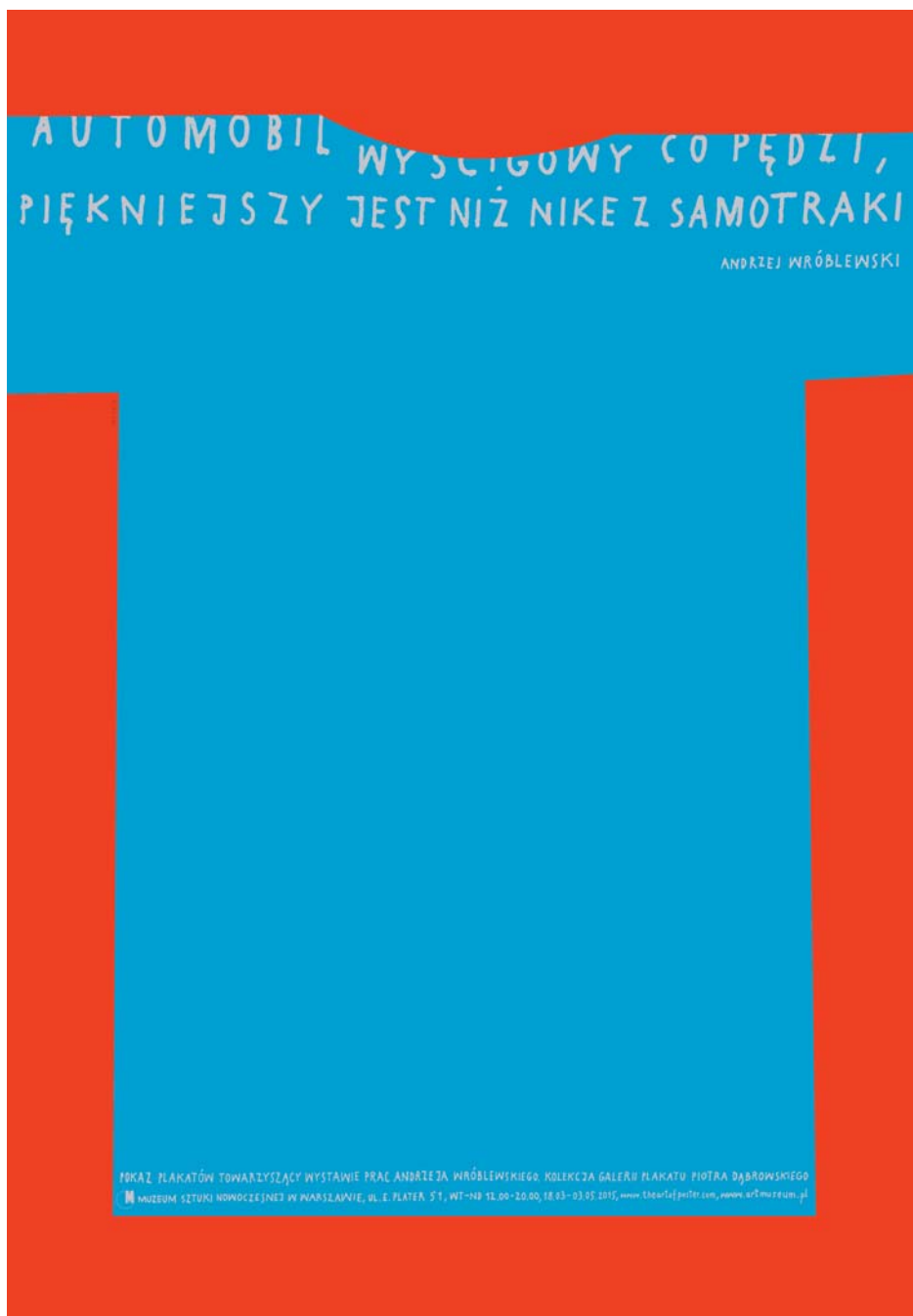
Happiness...
 plakat / poster 07.2013 offset 680 x 980
 Torino Spiritualita, Italy

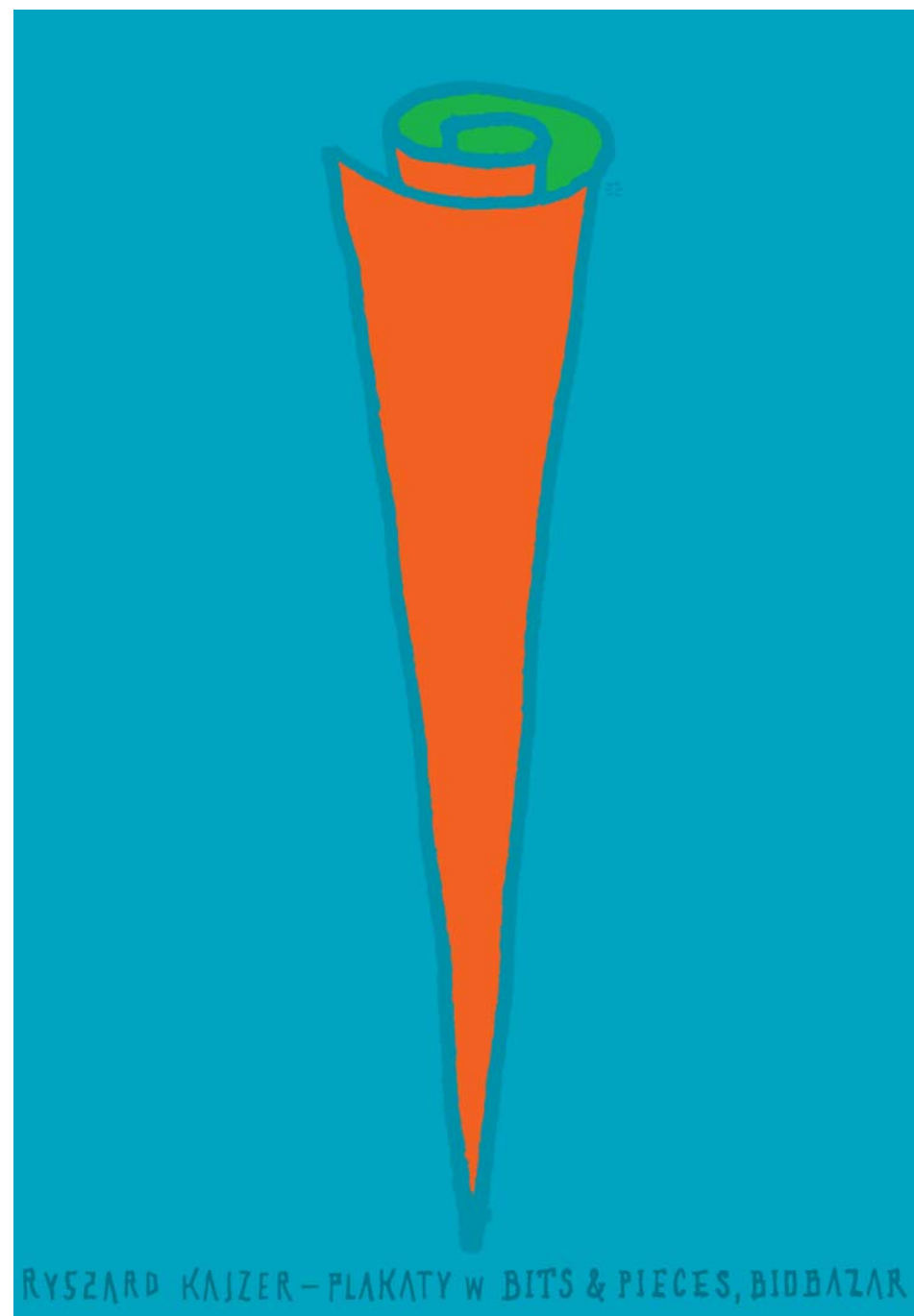
„Katedra”
plakat / poster 02.2015, offset 980 x 680
Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie / Academy of Fine Arts in Warsaw

„Thelonious Monk & Nica Rothschild”
plakat / poster 09.2014 offset 980 x 680
Jazz w ruinach, Dydo Poster Collection / Jazz in ruins, Dydo Poster Collection

Pokaz plakatów towarzyszący wystawie prac Andrzeja Wróblewskiego /
 Poster Expo with Andrzej Wróblewski painting
 plakat / poster 03.2015 offset 980 x 680
 Galeria Plakatu Piotra Dąbrowskiego, Warszawa / Piotr Dąbrowski Poster Gallery, Warsaw
 Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie / Modern Art Museum Warsaw

Ryszard Kajzer – plakaty w Bits & Pieces, BioBazaar
 plakat / poster 04.2015 druk cyfrowy / digital print 980 x 680
 Bits & Pieces

Ziemia obiecana. Miasto i nowoczesność /
The promised land. The City and modernity
plakat / poster 09.2015 offset 980 x 680
Muzeum Historii Polski / Polish HistoryMuseum

Ziemia obiecana. Miasto i nowoczesność /
The promised land. The City and modernity
plakat / poster 09.2015 offset 980 x 680
Muzeum Historii Polski / Polish HistoryMuseum

„Katedra 2.0”
 plakat / poster 05.2015 offset 980 x 680
 Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie / Academy of Fine Arts in Warsaw

Zrolowany prezent / Poster christmas exhibition
 plakat / poster 12.2015 offset 980 x 680
 Galeria Plakatu Piotra Dąbrowskiego, Warszawa / Piotr Dąbrowski Poster Gallery, Warsaw

fot. facebook.com/poster.org

Fotografie z wystawy w Budapeszcie, 22.11.2018

CYKL III

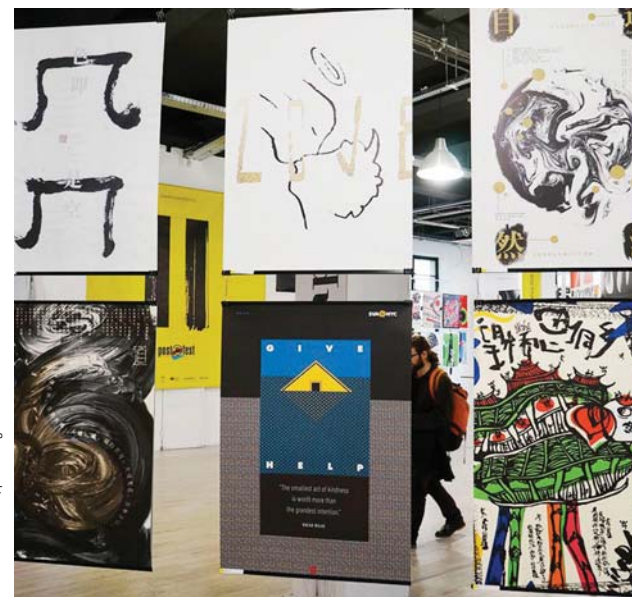
„2. PosterFest | BudaPest 2018”
22-29.11.2018, TESLA, Budapest, Węgry

Oktoberfest 1917-2017
plakat / poster 05.2017
druk cyfrowy / digital print
980 x 680
Moscow Global biennale
of Graphic Design Golden Bee,
projekt specjalny 1917-2017 /
1917-2017 special project, Moskwa

LOVELY NEW YEAR
plakat / poster 12.2017 sitodruk /
silkscreen 1000 x 700
Akademia Sztuk Pięknych
w Warszawie / Academy of Fine
Arts in Warsaw

Nagroda Literacka
im. Witolda Gombrowicza /
Witold Gombrowicz Literary Prize
plakat / poster 08.2018
sitodruk / silkscreen 1000 x 700
Muzeum Witolda Gombrowicza
we Wsoli / Witold Gombrowicz
Museum in Wsola

Wystawa jest festiwalem
międzynarodowym,
prezentowano na nim także
prace innych artystów.

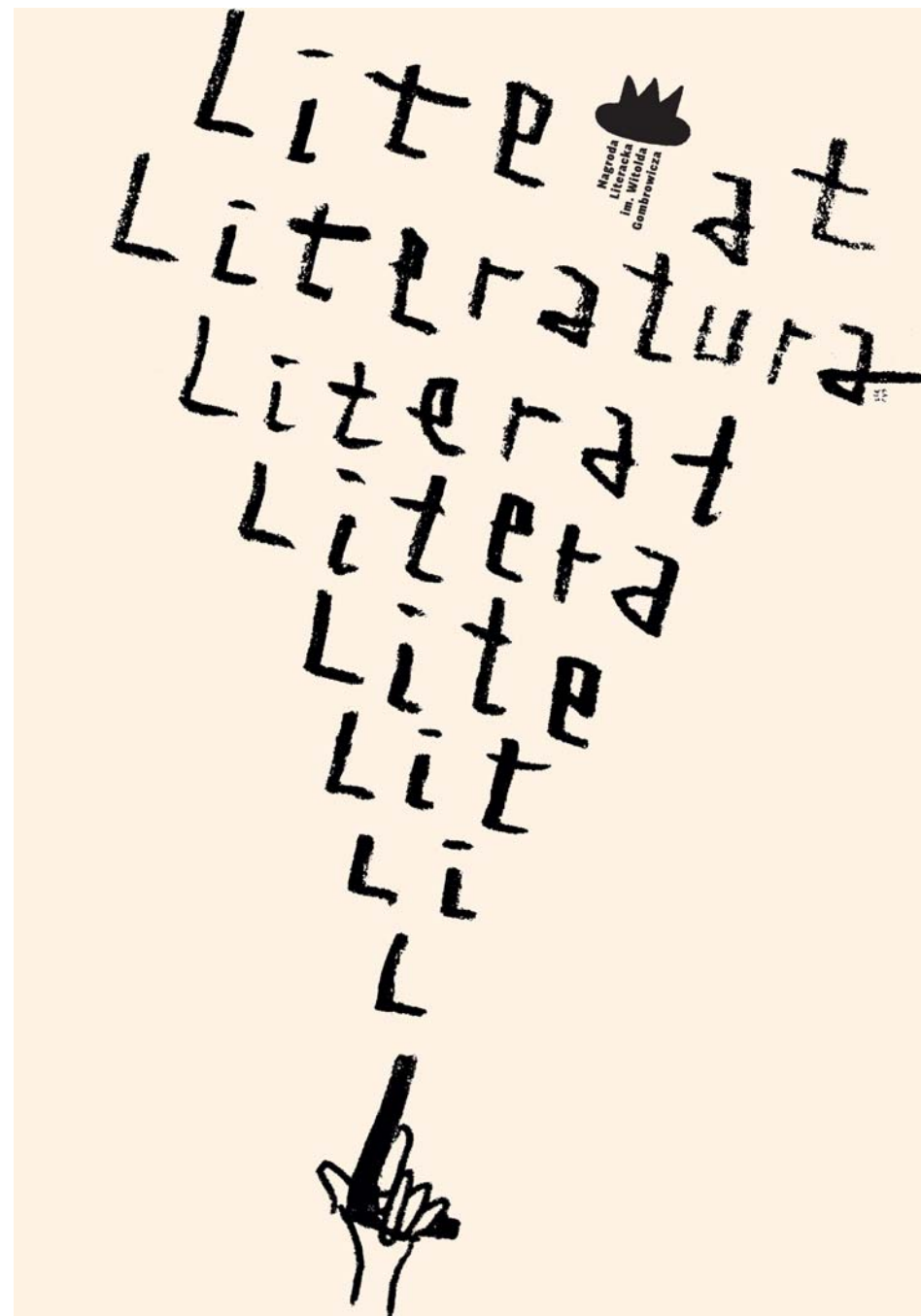
fot. facebook.com/poster.org

Oktoberfest 1917-2017
plakat / poster 05.2017 druk cyfrowy / digital print 980 x 680
Moscow Global biennale of Graphic Design Golden Bee,
projekt specjalny 1917-2017 / 1917-2017 special project, Moskwa

LOVELY NEW YEAR
 plakat / poster 12.2017 sitodruk / silkscreen 1000 x 700
 Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie / Academy of Fine Arts in Warsaw

Nagroda Literacka im. Witolda Gombrowicza / Witold Gombrowicz Literary Prize
 plakat / poster 08.2018 sitodruk / silkscreen 1000 x 700
 Muzeum Witolda Gombrowicza we Wsoli / Witold Gombrowicz Museum in Wsola

IV

04.2019

Instagram, Facebook:

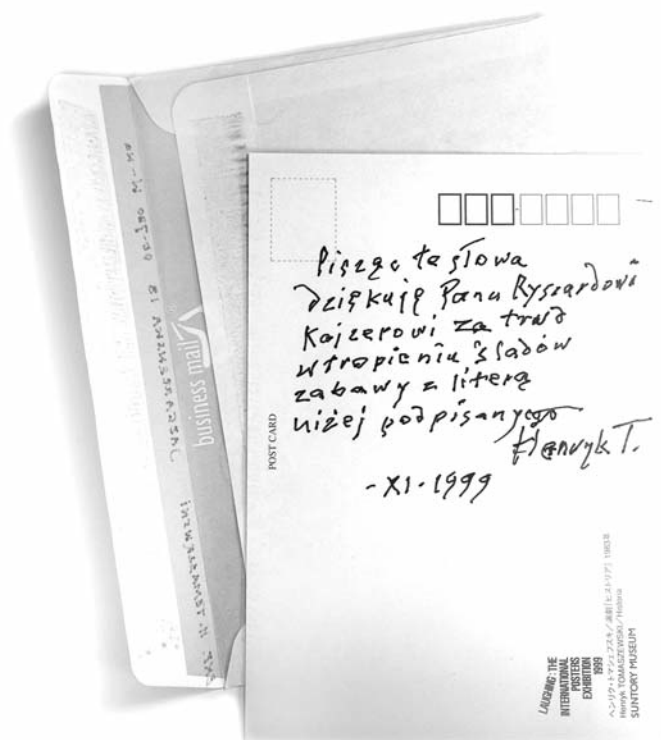

R.I.P. RYS'

RYSZARD KAJA 1962-2019 • RYSZARD KAJA 1962-2019 • RYSZARD KAJA 1962-2019

Przesyłka zaadresowana
w ten sposób do mnie przez
Mietka Wasilewskiego, 2018

WSTĘP

W roku 1999, będący na emeryturze Henryk Tomaszewski, zacytował mi kartkę pocztową...

„Pisząc te słowa dziękuję Panu Ryszardowi Kajzerowi za trud w tropieniu śladów zabawy z literą niżej podpisanego

Henryk T.”

Była to odpowiedź na teoretyczną pracę dyplomową („Litera Henryka Tomaszewskiego”), którą mu poświęciłem¹... W rolę listonosza wcielił się prof. Mieczysław Wasilewski, asystent i przyjaciel Henryka.

21. kwietnia 2009 – na rewersie właśnie odczytanej rozprawy profesora Władysława Pluty zatytułowanej „Recenzja dorobku twórczego, dydaktycznego oraz pracy doktorskiej pana magistra Ryszarda Kajzera” – zaczął rysować Zygmunt Januszewski... Kompozycję uzupełniali kolejno uczestnicy rady wydziału grafiki, ja, broniący wówczas pracy pt. „BE [A] STYEAR”² – również... Rysunek sfinalizował Zygmunt...

Jest rok 2019.

1. „Litera Henryka Tomaszewskiego”, Ryszard Kajzer, Teoretyczna praca dyplomowa napisana pod kierunkiem mgr. Anny Rudzkiej w Międzywydziałowej Katedrze Historii i Teorii Sztuki, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, 1999

2. „BE [A] STYEAR”, rozprawa doktorska „BEASTYEAR” seria plakatów wielkoformatowych dla Grupy TAO, promotor: dr hab. Zygmunt Januszewski, recenzenci: prof. Lech Majewski, prof. Władysław Pluta, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, 2009

Rysunek z rady wydziału grafiki, 21. kwietnia 2009

LUDZIE

Nie ma już Henryka, zostały jego prace, zostały teksty. Jest i kartka „śląd”, „zabawa”, „litera” wciąż są aktualne i istotne.

Ważne były rozmowy z Zygmuntem, te w czasie gdy był promotorem mej pracy, ale i poza nim. Przekomarzaliśmy się na korytarzach Akademii, witaliśmy w *Schwyzerdütsch* – obaj puszczaaliśmy oko do St. Gallen – on znał kanton i miasto, gdyż projektował plakaty dla miejscowego teatru, ja tam semestr studiowałem. Zresztą w tym miejscu poznałem serdecznego Josta Hochuli, zawsze odpowiadającego na korespondencje własnymi książkami.

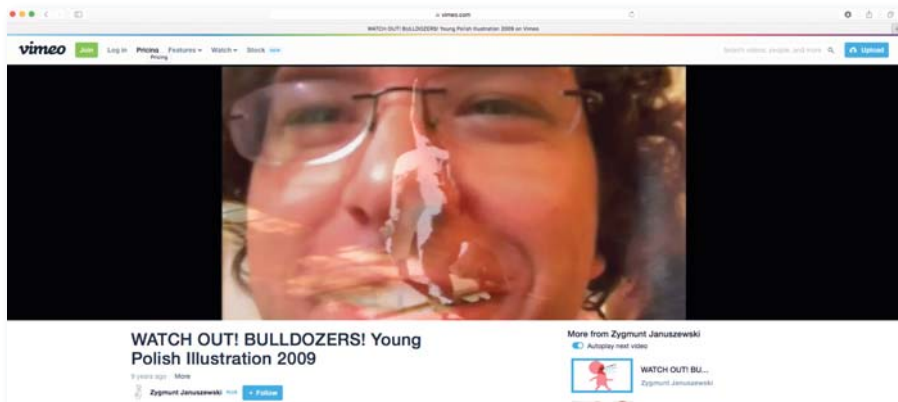
Dialogi z Zygmuntem zawsze były podyktowane chwilą, czy żartem sytuacyjnym, ciężko byłoby je odtworzyć... Jedną taką rozmowę profesor nagrał, gdy przechadzał się z kamerą podczas wernisażu wystawy „Uwaga spychacze! Młoda polska ilustracja” w Salonie Akademii w Warszawie³:

[Zygmunt robi zbliżenie kamerą na moje oczy]
– Babciu dlaczego masz takie duże oczy? – pytam.
– Żeby cię Kapturku Czerwony... – odpowiada Zygmunt.
– Zerknąć cię! – wtrącam.
– ...wrzucić do rosółu... Bo dobry rosół to taki co ma duże oczy...

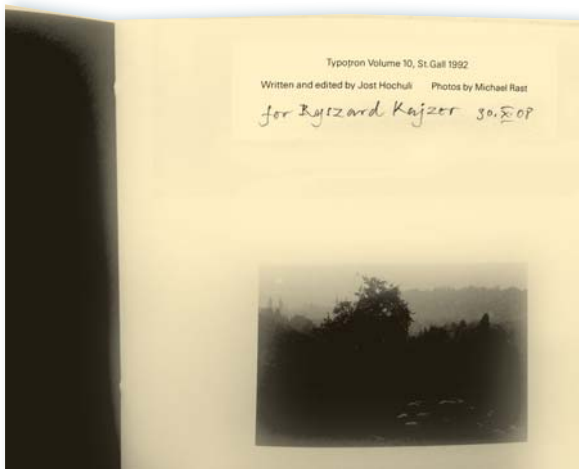
Bo rozmowy grafików bywają często z przymrużeniem dużego oka, zadziorne, jak w rodzinnym gronie. Tak bywało i bywa na Wydziale. I wszystko się urwało, Zygmunt odszedł.

Tak jak Ty Zygmunt pisałeś w książkowej stopce redakcyjnej do Leca w zaświtach:
„specjalne podziękowanie dla pana Stanisława J. L.”⁴
– specjalne podziękowanie Tobie Zygmuncie J.!

Zostały Twoje teksty i rysunki... Sześć lat po śmierci, a okładka „Tygodnika Powszechnego” sprzed miesiąca z Twoją pracą⁵ wciąż aktualna, i jaka świeża...
Świeży rysunek...

Fragment montażu filmu nagranych przez prof. Zygmunta Januszewskiego podczas wernisażu wystawy „Uwaga spychacze! Młoda polska ilustracja”

Dedykacja Josta Hochuli w jego książce „Typotr Volume 10”

3. <https://vimeo.com/6421727>

4. „Uwaga spychacze! Młoda polska ilustracja”, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, 2009

5. „Tygodnik Powszechny” Kraków 3 marca 2019 nr 9 [3634]

Świerzy...

Waldemara Świerzego zdążyłem poznać trochę bliżej. Waldek, który „chciał zostać artystą, a został Świerzym”. Waldek oszczędny w słowach, a dosadny, silny jak jego prace. Zdążył zobaczyć projekt plakatu, który specjalnie dla niego zaprojektowałem – przekomponowany stał się okładką monografii poświęconej Świerzemu. Pomogłem mu przy przygotowaniu typografii do ostatniego plakatu – na koncert Tomasza Stańko. Podarował mi szkice do tej pracy. Skarb...

Nie ma Waldka, nie ma Stańko... Są plamy, kolory, jest i muzyka. Stańko gra ze swyn kwartetem „Soul of Things” już tylko z płyty...

Nieprzypadkowo wtrącam wspomnienia o napotkanych osobowościach. Bezpośredni kontakt, powoduje pogłębione doznania, mające wpływ i na własną percepcję. Inaczej patrzymy na prace, zbliżając się jednocześnie do samego autora. Obcowanie z oryginałami, ludźmi, czy ich pracami, bardzo wzbogaca. Sprawdzam co już było, staram się nie powtarzać. Ważne jest kogo spotkamy na swej drodze, rzutuje to na projekty. Oczywiście istotni są nie tylko ludzie, których wspominamy, gdy już ich brak. Jest spora liczba osób inspirujących mnie od dawna, tych które pośrednio stały się i są moimi dobrymi bliskimi.

Ryszard Kajzer – projekt graficzny okładki „Świerzo malowane, Waldemar Świerzy w 80 rocznicę urodzin w 60 lecie twórczości”, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, Warszawa 2012

Szkic Waldemara Świerzego

„Od Sokratesa są w biografiach ludzi te same wartości – uczciwość w życiu i w tym co się robi, w sztuce, jakaś pokora, odkrywczność, prawda”⁶.

Henryk Tomaszewski, 1978

Mietek Wasilewski, który jeszcze jako profesor Mieczysław Wasilewski przekazał Tomaszewskiemu kopię mej pracy pisemnej... Puentuje dialogi w punkt, zawsze.

Lech Majewski, słuch absolutny w kompozycji i koncepcie. Potrafi zarazić rzesze studentów docieklivością, dojrzałością, dobrze rozumianą samokrytyką, samokontrolą, czyli – samorozwojem. Dzięki niemu i realizacji pracy dyplomowej w jego pracowni – jestem grafikiem.

Rysunek, notatka Lecha Majewskiego ze spotkania, 2018

Zdzisław Schubert, pasjonat, obserwator i znawca projektowania graficznego. Osobowość. Będąc kuratorem w Muzeum Narodowym w Poznaniu wypatrzył mój plakat „Piotr Szulkowski. Okna, Galeria Test” i umieścił na bardzo ważnej wystawie „Plakat musi śpiewać” w 2012 roku...

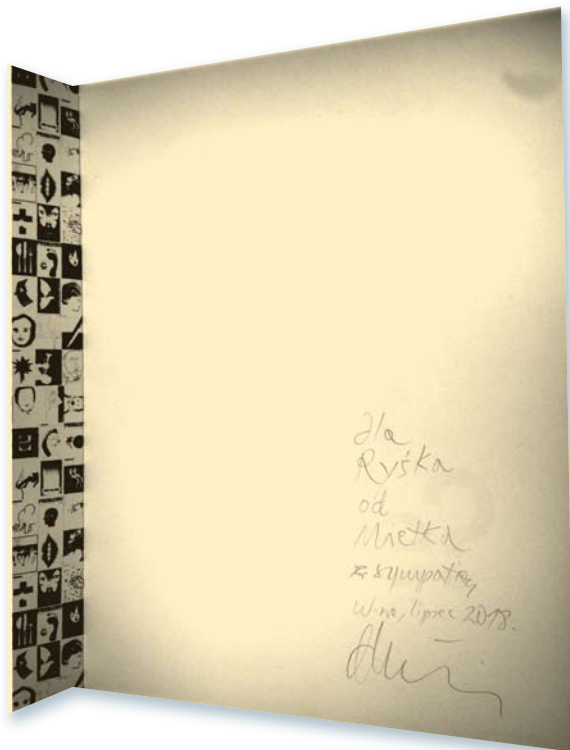
Przesyłka zaadresowana w ten sposób do mnie przez Mietka Wasilewskiego, 2018

Ryszard Kajzer „Piotr Szulkowski Okna” 2005 sitodruk 1000x700 Galeria Test, Warszawa

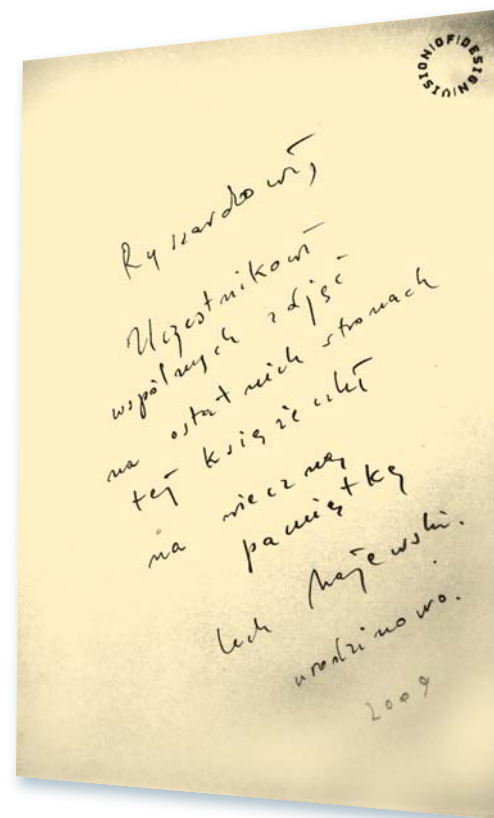

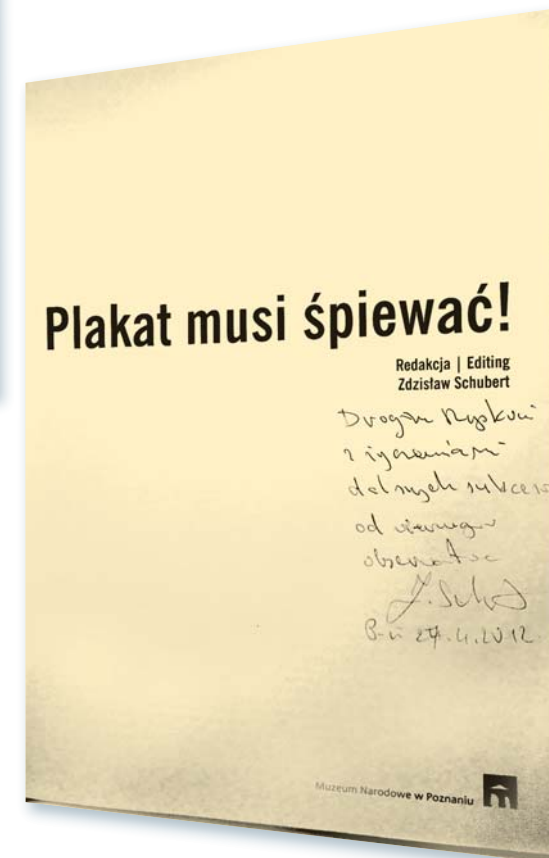
Dedykacja Filipa Pagowskiego
w albumie ojca

Dedykacja
Mietka Wasilewskiego, 2018

Dedykacja
Lecha Majewskiego
w „Vision of Design,
Lech Majewski”, 2009

Dedykacja
Zdzisława Schuberta
w „Plakat musi śpiewać”, 2012

Dzięki Przyjacielowi Piotrowi Dąbrowskiemu z Theartofposter galery, miałem, mam bezpośredni kontakt z oryginałami pierwszych plakatów od Stanisława Wyspiańskiego, aż do niezliczonej ilości druków i projektów współczesnych. Człowiek inspiracja, człowiek energia. Jego sylwetka, dośownie zainspirowała mnie do zaprojektowania afiszu reklamującego jego galerię Theartofposter. Piotr, odstawiając kolekcję posterów, uprawia swoisty ekshibicjonizm. Odstania się sam...

Piotr Dąbrowski

„Wiadomo, nie każdy jest wesotkiem, ale to nie powód, żeby ulegać dyktaturze ponuraków”⁷⁷.

Zygmunt Januszewski

7. „Skłonności do ostrości w Pracowni Ilustracji Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie”, 2011

Nie mamy wpływu w jakim sąsiedztwie zostanie przyklejony plakat, tak...

... lub tak.

8. Ibidem

Krzyszto Dydo

„Nie ma mowy o przypodobaniu się wydawcy, klientowi korporacyjnemu czy krytykowi sztuki. Rzecz w tym, żeby świadomie bronić własnej odrębności. Nie ulegać. Raczej kopać niż kopiować”⁸.

Zygmunt Januszewski

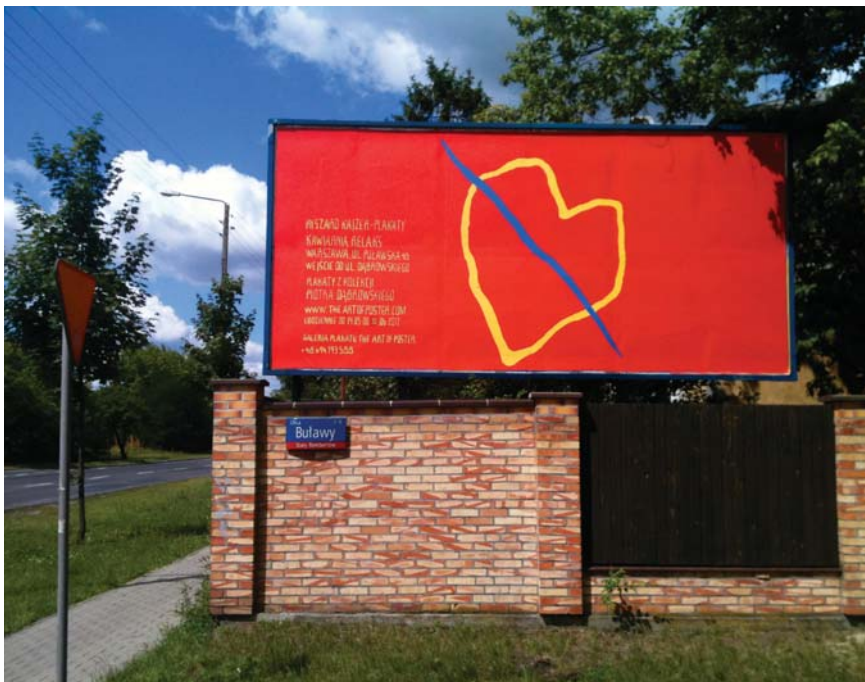

Czasem motywem do opracowywania staje się sam portret. Tak było z plakatem dla Krzysztofa Dydo, kolekcjonera, właściciela krakowskiej galerii Dydo Poster Collection. Portret tworzą rozrzucone plakaty. Galeria Krzysztofa wydrukowała jeszcze inny plakat z portretem „Thelonious Monk & Nica Rothschild” – właściwie z dwoma portretami – tyle że Nica, baronowa jazzu, wyłania się obok grającego Monka. Jej portret stworzony z pustki, papierosa i ćmy.

Na plakacie do filmu „Autorki” pojawia się portret Ewy – jednej z bohaterek dokumentu.

Wieloznaczny, mniej dostówny portret zaistniał też w pracy do wystawy dydaktyków z Katedry Rysunku i Malarstwa Wydziału Grafiki pt. „Katedra”.

MIASTO

„Zarys, rys, rysunek, rysunek”⁹.

Prawie wszystkie prezentowane plakaty pojawiły się najpierw na ulicy – ekspozowane na słupach, ścianach oraz murach – dla tych miejsc zostały zaprojektowane... Plakat należy do miasta – miasto też pojawia się na drukach. Może to być specyficzny rzut z lotu ptaka na całe miasto...

Taka jest impresja Budapesztu. Na plakacie węgierskim typografia sugeruje topografię dzielnic. Zachowałem układ ulic: równoległy i prostopadły po stronie Budy, promienisty w Peszcie. Oznaczona jest również lokalizacja Instytutu Węgierskiego, w nim odbyła się moja reklamowana ekspozycja.

Warszawa, po ostatniej zmianie granic, zaczęła przypominać serce – wykorzystałem to na plakacie do swej wystawy. Bliźniacze ujęcia tematu, do bliźniaczych ekspozycji, które odbyły się jedna po drugiej w obu stolicach.

9. Mój tekst do katalogu „Oblicza rysunku 2011”, gdzie prezentowane są także oba poniższe plakaty

Miasta zostały spersonifikowane na dwóch plakatach do wystawy Muzeum Historii Polski „Ziemia obiecana. Miasto i nowoczesność”. Między parą plakatów, parę symbolicznych miast, wdarł się kontekst damsko-męski.

Czasem miasto pojawia się w postaci pojedynczej małej architektury miejskiej – na przykład stupa do rozklejania plakatów krakowskiej firmy Filmotechnika.

Czasem jest to właz studzienki kanalizacyjnej [„PopATAK. O Powstaniu Warszawskim w popkulturze”, Zarząd Dzielnicy Ochota]

Na afiszach „Warszawskie poszukiwania architektury” (dwa plakaty dla SARP – Stowarzyszenia Architektów Polskich) zarys budynków współczesnych z jednego plakatu, wchodzi w dialog ze starszymi stołecznymi zabytkami.

Cztery latarnie w czeskiej Pradze ze spacerującym pośród nich Kafką [„Klaus Wagenbach, Franz Kafka”]...

Zresztą, czy to zarysy budynków warszawskich, latarnie? Może jednocześnie, a może bardziej – litery?

LITERA I SŁOWO

„Kreślę do pani długi list, gdyż nie mam czasu na krótką kartkę”¹⁰.

Stendhal

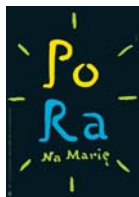
Sama forma litery, krój pisma odgrywa często kluczową rolę w przekazie plakatu.

Projektując afisz do mej wystawy w berlińskiej galerii Pigasus postanowiłem poszukać wspólnych elementów pomiędzy Warszawą i Berlinem. Znalazłem! Neon sklepu BERLIN z Pl. Konstytucji, pamiętam gdy wisiał jeszcze w tym miejscu, obecnie w Muzeum Neonów w Soho Factory... Zresztą jeden z plakatów „BERLIN” zawisł kilka metrów od pierwotnego miejsca lokalizacji samego neonu „BERLIN”.

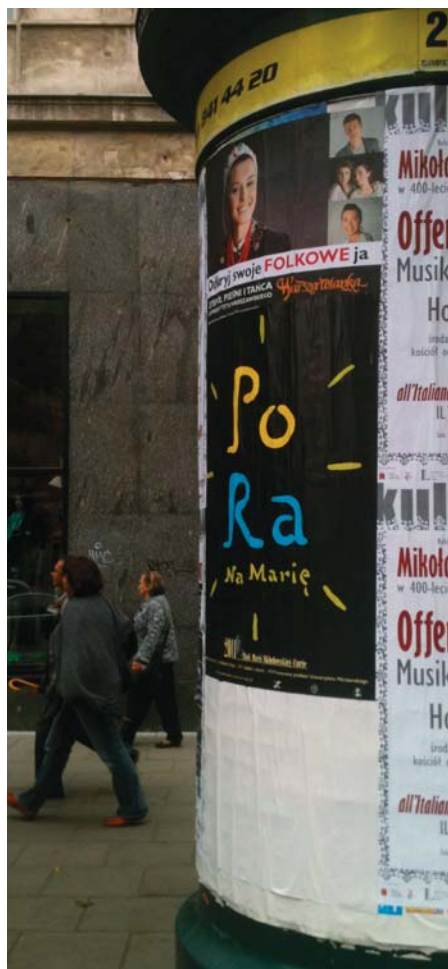
10. Wg porównania Jana Zieleckiego, „Henryk Tomaszewski”, „Projekt” sztuka wizualna i projektowanie, 4/1985 [163]

Przy zastosowaniu odpowiedniej interpunkcji powstaną kalambury lub słowo nabierze innego znaczenia...

W hasle promującym Rok Marii Skłodowskiej-Curie zestawieniem pierwiastki odkryte przez uczoną. W ten sposób z Polonu i Radu powstała: „PoRa Na Marię”... Do zadania wdart się jeszcze sód [Na]. Kalambur doskonale podkreślał 100. rocznicę przyznania Polce Nagrody Nobla. Uniwersytet Warszawski zastrzegł domenę z hasłem z plakatu.

„Drwił i przekreślał. A potem mówił, wycinał i sprywał swoje. Pokazywał, prowokował i czekał na reakcję patrzących i działał dalej”¹¹.

Zygmunt Januszewski

Bywa, że widz jest na pierwszy rzut oka wprowadzony w błąd... „PLAKATY RYSZARD KALISZ” głosi plakat. Dopiero po zbliżeniu się do druku odczytamy w niewielkiej informacji, że to moja wystawa w Kaliszu w tamtejszym Centrum Kultury i Sztuki... Odzew był ogromny. Na plakat ten zwracały uwagę także osoby, które nie interesują się za bardzo projektowaniem graficznym. Każdy chciał wiedzieć: „Czemu Ryszard Kalisz zaczął projektować plakaty?”

11. „Zaprojektuj to sam. Typografia Niepokorna”, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, 2012

Wieloznaczność polskiej interpunkcji da się odkryć w plakacie dla fundacji Zielone Światło na obchody 8. marca. Nagłówek można czytać wielorako: „Pani tulipana” – „podaruj Pani kwiat”, lub przewrotnie: „Pani tuli Pana” – „proszę go przytulić”.

Interpretacja jest zostawiona odbiorcy. Podobnie jest z wieloznacznością słów po angielsku... „To be, or not to be” Shakespeare’a zanotowane w postaci „2B or not 2B” zyskuje na znaczeniu – w tej formie fraza zadaje jednocześnie dwa pytania. Wpierw zadaję hamletowskie pytanie o „Być, albo nie być...”, w drugim wypadku pytam wprost o użycie otówki miękkiego 2B czy też nie... Kontekst ten doskonale wpasował się w charakter ekspozycji „Oblicza rysunku”/„Faces of drawing” którą plakat reklamował. Na wystawie rysunkowej bowiem, znalazły się także instalacje rzeźbiarskie i wideo. Wystawa odbyła się w Warszawie, następnie poleciała do Australii, angielskojęzyczna wersja plakatu była już właściwie gotowa.

Kalambur znalazł się także na plakacie do mojej wystawy z 2016 roku. „I will tell” – komentarz do ekspozycji, w kontekście do przebitego strzałą jabłka Apple’a, narzędzia większości grafików, odnosić się ma do Wilhelma Tella.

W pracy dla Urzędu Patentowego „All Rights – alright” gra słowna informuje lapidarnie o istotnym znaczeniu ochrony praw autorskich i własności intelektualnej.

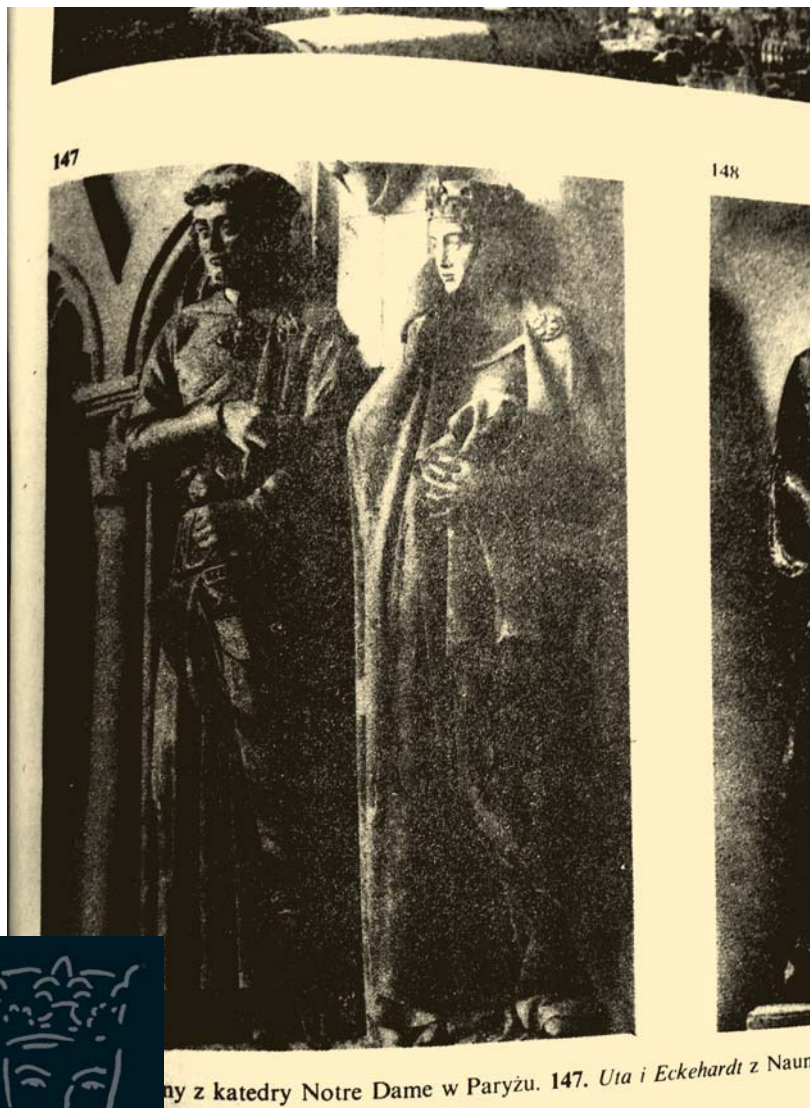
Forma samej litery może wywoływać różne skojarzenia. I tak „C” do wystawy plakatów cyrkowych jest jednocześnie lwem z głową kłowna w paszczy.

Jedenastki z plakatu do VI. Przystanku Niepodległość stają się flagami państwowymi. Wydarzenie odbywało się w dniu niepodległości gdy flaga Polski jest eksponowana praktycznie wszędzie. Na plakacie widnieje sześć flag tworzących datę 11.11.11. Właśnie w 2011 roku udało mi się namówić dyrektora Roberta Kostro do wykorzystania tego motywu, był to jedyny czas w naszym życiu, kiedy data imprezy miała trzy jedenastki. Dzięki zaufaniu dyrektora Muzeum Historii Polski motyw był wszechobecny w całej Warszawie na różnej wielkości miejskich nośnikach reklamowych. Rozmowy, zaufanie, realizacja...
Dziękuję Dyrektorze.

CYTAT

„Świadomi własnej odrębności, podziwiamy warsztat dawnych mistrzów, ich poczucie humoru oraz intensywność kreowanej iluzji. Wygląda na to, że zarówno oni, jak i my „jesteśmy surowcem, z którego sny się wyrabia [...]”¹².

Zygmunt Januszewski

Mamy tak wiele obrazów w pamięci z bliższej lub dalszej przeszłości i teraźniejszości, jesteśmy wciąż atakowani obrazami. Cytaty wizualne i obrazkowe również pojawiają się w mych projektach.

Dzięki zainteresowaniu ze strony profesora Stefana Simona ze Staatliche Museen zu Berlin otrzymałem zaproszenie do wykonania projektu na obchody założenia Laboratorium Chemicznego obsługującego muzea miejskie w Berlinie. Jest to najstarsza tego typu konserwatorska placówka na świecie. W przestanych przez laboratorium materiałach informacyjnych, pojawiła się między innymi rzeźba Uty z Naumburga. Doskonale pamiętałem jej niewyraźną reprodukcję z książki do zajęć plastyki ze szkoły podstawowej, czy ze „Sztuki i czasu”, podręcznika z liceum plastycznego. Wiedziałem że ten właśnie motyw chciałem po swojemu opracować. Symbolicznie pomalowałem Ucie usta, czerwone usta dostała również Nefretete oraz rzeźba Flory – trzy plakaty na 125-lecie konserwacji w Berlinie.

12 „Uwaga spychacze! Młoda polska ilustracja”, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, 2009

„Polski plakat polityczny”,
Krajowa Agencja Wydawnicza,
Warszawa 1980

Motywy V. Przeglądu Filmów Kogo kręci kino historyczne? „Widma wolności” został robotnik z plakatu „Partia” Włodzimierza Zakrzewskiego z 1955 roku, motyw ten znam z dzieciństwa z dużej, malowanej ręcznie tablicy propagandowej stojącej jeszcze w latach 80. na skrzyżowaniu ulic w Topólce, gdzie do dziś mieszka moja Babcia. By jeszcze bardziej wtopić się w kontekst festiwalu, robotnik ma na szyi symbol \$.

Czasem cytatów jest kilka – jak kompilacja trzech prac Eweliny Pękowej wraz z powiększeniem jej sygnatury umieszczonych w oknie. Artystka w 2013 roku obchodziła 90 lat i 45-lecie pracy twórczej – w wieku 45 lat zaczęła malować na szkle... W każdym wieku możemy coś zacząć.

„Otwierając się na bogactwo postaw i możliwości, jakie generują fotografia, grafika, plakat, rysunek, wspomaganie multimediami, chętnie zaglądamy w przeszłość i przyszłość”¹³.

Zygmunt Januszewski

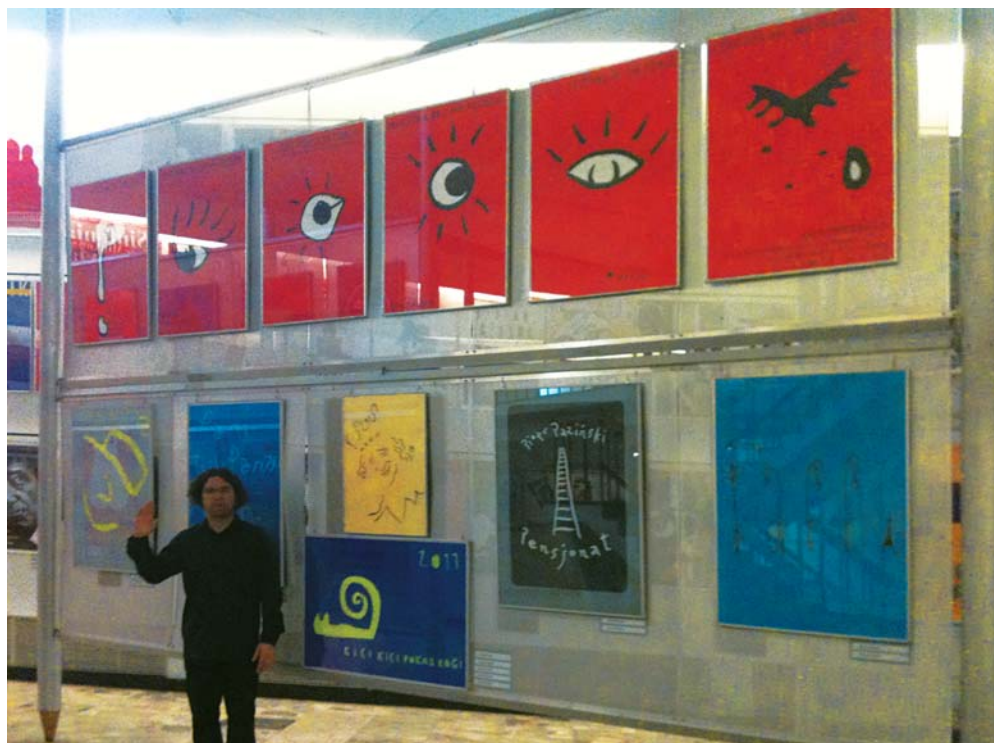
Na afiszu do wystawy „Pokaz plakatów towarzyszący wystawie prac Andrzeja Wróblewskiego” w Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie w 2015 roku, pojawia się impresja na temat malarstwa Wróblewskiego (koszula) ale i aluzja do drugiej strony blejtramu. Malarz pisał i malował po rewersach obrazów. „Automobil wyścigowy co pędzi, piękniejszy jest niż Nike z Samotraki!” – pisał Wróblewski w 1948 roku, ten cytat wykorzystałem też na pracy. Awers i odwrocie pracy jednocześnie, dwuznaczność...

13. Ibidem

„Tramwaj”,
Andrzej Wróblewski

Salon Plakatu, Muzeum Plakatu w Wilanowie, 2012

WIELOZNACZNOŚĆ

„Wolę poronioną propozycję niż opanowaną doskonałość.”¹⁴

Henryk Tomaszewski

Duża część prac ma jednocześnie podwójne znaczenie. Elementy mieszają się lub przenikają tworząc nowy wymiar, w zależności od percepcji odbiorcy. Bez względu na ilość tych znaczeń, wszystkie powinny być sprawdzone i oswojone przede mną nim ujrzą świat poza pracownią.

Na plakacie zapowiadającym „Pensjonat” Piotra Pazińskiego dla wydawnictwa Nisza widnieje motyw, który może być drabiną, torami lub kominem... Wszystkie rozwiązania są adekwatne do treści książki.

Oczykasztań zerkają z plakatu do wystawy na festiwal fotograficzny w Kolonii „Academy meets Photokina”. Wystawa odbyła się w 2012 roku, oczywiście w czasie gdy kasztany spadają z drzew.

Prace do przeglądu polskich filmów w Ameryce Łacińskiej „Festival de Cine Polaco” są plakatami wykorzystywanymi niezależnie w różnych krajach latynoskich. Niezależne pojedyncze motywy tworzą jednocześnie serię plakatów, eksponowaną w Polsce przez dystrybutora Agencję Promocji Manana. Motywem spajającym serię jest również oko, układające się w literę państwa w którym trwa akurat festiwalu...

14. „Projekt” sztuka wizualna i projektowanie, 3/1974 [100] – Henryk Tomaszewski rozmowa z redakcją; za: Agnieszka Szewczyk, „Lekcja widzenia”, w: „Henryk Tomaszewski”, Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki, Białystok, 2014

Po plakacie „Happiness. Few have it. Many buy it” dla włoskiego Torino Spiritualita, pływa pięć tódek, lub pięć uśmiechniętych ust. Jak kto woli...

Oczy, usta... serce.

Motyw ten symbolicznie łączy dwa rozdzielone po wojnie miasta: Górlitz i Zgorzelec. Plakat „Górlitz-Zgorzelec the real heART of EUROPE” został wydrukowany w ósmą rocznicę wejścia Polski do Unii Europejskiej.

Górlitz

Uśmiechnięta twarz pana w meloniku wyłania się z zarysu słupa na plakaty Filmotechniki.

Chopin i Liszt ścigają się w ptaw w rzece, może to być Wisła, może i Dunaj, ale jest to jednocześnie pięciolinia („Chopin – Muzyka – Liszt”, zwycięski plakat w konkursie Instytutu Polskiego w Budapeszcie)

Torino

„Przeżyjmy to jeszcze raz” – plakat do filmu reżysera Krzysztofa Tchórzewskiego do filmu o plakacie w PRL – krzyczy radziecką gwiazdą zmiksowaną z Myszką Mickey. Symboliczny komentarz fabuły.

W „Dizajnie propagandy” do wystawy plakatów pierwszomajowych 1945–1990 orzeł ma głowę zakrytą czapą z jedyńki. Na plakacie dla Węgierskiego Instytutu Kultury w „Setną rocznicę urodzin Raoula Wallenberga” [100th anniversary of the birth of Raoul Wallenberg] gwiazda Dawida jest jednocześnie dziurą z pomocną dłońią.

Plakat? Marchew? Miejsce wystawy zobowiązuje...
[„Ryszard Kajzer – plakaty w Bits & Pieces, Biobazaar”]

Plakat? Gęś? [„Zrolowany prezent” wystawa bożonarodzeniowa galerii The Art of poster]

Warsztat tkacki,
Teotihuacan, Meksyk

KONCEPT, TECHNIKA

„Przestało mnie obchodzić epatowanie formą. Bawi natomiast postugiwanie się językiem, którego jeszcze nie znam”¹⁵.

Henryk Tomaszewski

Fascynujący jest cały otaczający świat. Inspiracją mogą być naleciałości; багаż edukacji, lektur, audycji radiowych, dźwięków, muzyki, wiadomości, migawek z internetu...

Własne bogate zbiory biblioteczne są skarbnicą w której często na coś pobudzającego mogę trafić.

Obserwacja przyrody, choćby roślin rozwijających się w pracowni, jest dla mnie ważna.

Ale i przestrzeń poza pracownią, podróże, poznawanie nowych miejsc i ludzi. Istotne jest odkrywanie zaułków Warszawy, jak i daleka podróż. Inspiracją może być odkryte dopiero co podwórko Starej Ochoty, ale i koloryt tkanin w meksykańskim warsztacie tkackim u podnóża Teotihuacan.

Pomysł, koncept jest bardzo ważnym elementem projektu. Myśl kietkująca w głowie, opracowywana wielokrotnie, sprawdzana i porównywana, dojrzewa do realizacji. Tak, by z klasą rozmawiać z przechodniami, puścić do nich oko. Z pokorą do tego co z przeszłości, w terażniejszości znaleźć swój własny język.

Czasem bodźce z przeszłości mają dziś zupełnie inne znaczenie. Jak słowa piosenki „Wolny jak taczanka na stepie”¹⁶ z czasów licealnych...

Ślad, notatka, szkic, lapidarność, lekkość i płynność. By to przekazać wykorzystuję rysunek, ołówek, tuszem, farbą, myszką komputera. Eksperymenty w zależności od tematyki pracy.

Czasem motyw jest wycinany, czy wydzierany. Kolor ma podkreślić i wzmocnić przekaz pomysłu. Określa kompozycję mającą się znaleźć pośród przypadkowo wyklejanych na ulicy plakatów.

15. „Projekt” sztuka wizualna i projektowanie, 3/1974 (100) – Henryk Tomaszewski rozmowa z redakcją; za: Agnieszka Szewczyk, „Lekcja widzenia”, w: „Henryk Tomaszewski”, Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki, Białystok, 2014

16. Piosenka T Love, „Wolny jak taczanka na stepie”, album „Wychowanie”, 1984

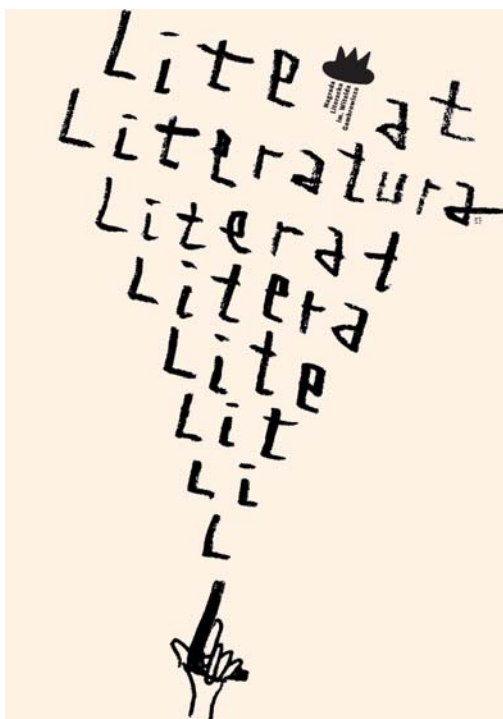
Maska, Meksyk

S·P·Q·R·

Projekty cięte,
rysowane,
malowane

WDECH, WYDECH

„Chciałbym wziąć białą kartkę i wyczarować z niej spodziewane zjawisko formalne przy pomocy niemal niczego, tak by kartka dalej została biała, nieskalanie czysta”.

Henryk Tomaszewski

Biel i czerń.
Pełność i pustka.
Aktywność i bierność.
Słońce i księżyc.
Przyptyw i odpływ...

Ile wolnej przestrzeni zostawić, w stosunku do materii.
Jak znaleźć balans i harmonię...
Niezmierznie ważny aspekt, dotyczący formy i treści jednocześnie. W uzyskaniu balansu pomagają mi regularne ćwiczenia z ciałem i oddechem. Praca z wnętrzem ulepsza świat zewnętrznym.

„Oktoberfest 1917-2017” – plakat na stulecie rewolucji październikowej, otrzymałem za niego Nagrodę w Kategorii plakat kulturalny w konkursie Ideografia 2018.

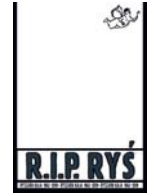
„LOVELY NEW YEAR” – sitodruk na przywitaniu 2018 roku, Love przeplata się z datą 2018.

„Nagroda Literacka im. Witolda Gombrowicza” [Witold Gombrowicz Literary Prize] – plakat dla Muzeum Gombrowicza we Wsoli.

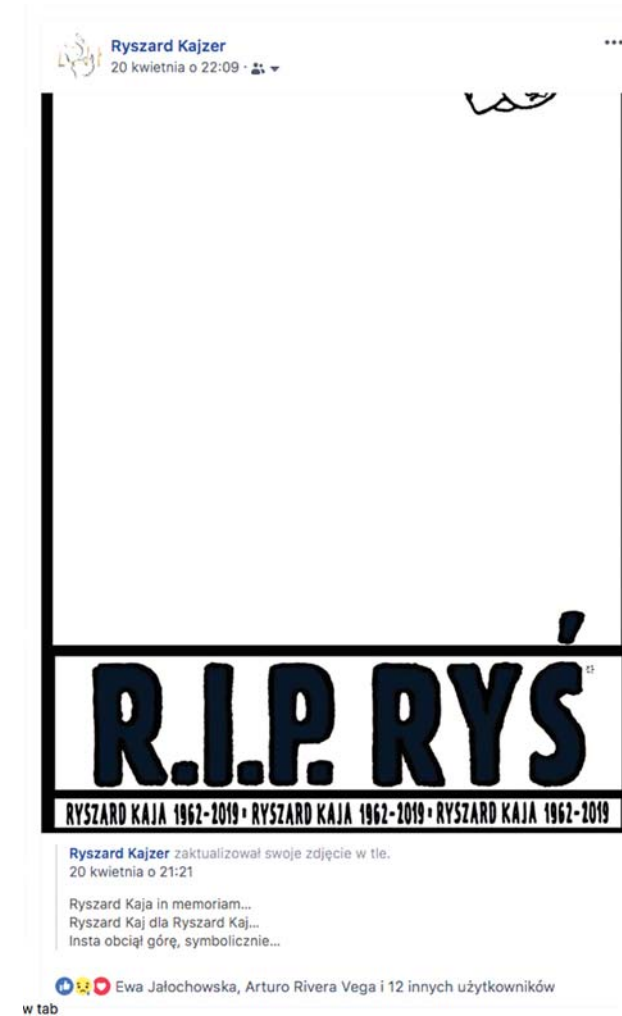

EPILOG

„R.I.P. RYŚ” – plakat Ryszard Kaja in memoriam.
Plakat, niestety bardzo świeży, jeszcze nie drukowany zaistniał
ostatnio w internecie, symbolicznie...

Instagram obciął górną krawędź, symbolicznie...
Błędną edycję świadomie zostawiłem.

BIBLIOGRAFIA

1. The 10th International Poster Triennial in Toyama, The Museum of Modern Art, Toyama 2012
2. 12ª BICM, Bienal Internacional del Cartel en México A.C., 2012
3. 2B OR NOT 2B, *Oblicz rysunku 2011*, katalog wystawy, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, 2011
4. 22 Międzynarodowe Biennale Plakatu, Muzeum Narodowe w Warszawie, Warszawa 2010
5. 22 Biennale Plakatu Polskiego, Katowice 2011, Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach
6. 23. Międzynarodowe Biennale Plakatu, Muzeum Narodowe w Warszawie, Warszawa 2012
7. 25. Biennale Plakatu Polskiego w Katowicach, katalog wystawy, Biuro Wystaw Artystycznych w Katowicach 2017
8. „VII Międzynarodowe Biennale Plakatu Społeczno-Politycznego, Międzynarodowy Dom Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu 2018
9. *Chopin*, Konkurs na plakat 200-lecie urodzin Fryderyka Chopina 1810–2010, Mazowieckie Centrum Kultury i Sztuki, Warszawa 2010
10. Krzysztof Dydo, Agnieszka Dydo, *PL 21. Polski plakat 21 wieku*, Galeria Plakatu, Kraków 2009,
11. Dorota Folga-Januszewska, *Plakat filmowy w Polsce*, Wydawnictwo Bosz, Olszanica 2009
12. Jost Hochuli, „Typotr Volume 10”, St. Gall 1992
13. Ryszard Kajzer „Nakaz plakatowania”, katalog wystawy „Plakaty Ryszard Kalisz”, Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu, 2012
14. Zenon Klemensiewicz, *Historia języka polskiego*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999
15. Władysław Kopaliński, *Słownik mitologii i tradycji kultury*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1991
16. Władysław Kopaliński, *Słownik symboli*, Wiedza Powszechna, Warszawa 1990
17. „Książka zażaleń”, wstęp Andrzej Osęka, Wydawnictwo Artystyczno-Graficzne, Warszawa 1961
18. Martin Kuckenburg, „Pierwsze słowo”, seria ceramowa, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 2006
19. Maria Kurpik, *Chopin poster, affiche, plakat*, Bosz s.c., Olszanica 2010
20. Stanisław Jerzy Lec, „Myśli nieuczesane”, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1972
21. Leksykon PWN, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004
22. Jacek Mrowczyk, Michał Warda, „PGR Projektowanie graficzne w Polsce”, *Karakter*, Kraków 2010
23. „Najlepsi polscy ilustratorzy / The best polish illustrators”, Fundacja SLOW 2017
24. „One by One”, hesing, Niemcy 2011
25. Barbara Osińska, „Sztuka i czas”, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1986
26. „Oto sztuka polskiego plakatu”, Dorota Folga-Januszewska, Wydawnictwo Bosz, Olszanica 2018
27. „Polska sztuka plakatu, Ryszard Kajzer, PL_akat”, katalog wystawy, Instytut Polski w Budapeszcie
28. „Polski plakat polityczny”, Krajowa Agencja Wydawnicza, Warszawa 1980
29. *Poster Annual 2012*, Graphis Inc, 2011
30. *Poster Annual 2013*, Graphis Inc, 2012, ISBN 978-1931241298
31. *Print magazine*, Print Editors, 2011, „Poster children”, Charlotte West
32. „Projekt” sztuka wizualna i projektowanie / „Projekt” magazine, visual art and design artykuły i przykłady prac z numerów:
 - 3/1974 [100] - „Henryk Tomaszewski rozmawia z redakcją”
 - 3/1976 [112] - „Kuszenie i groza” Andrzej Osęka
 - 6/1976 [115] - „Historyczny tytuł dla polskiego grafika” Szymon Bojko
 - 3/1978 [124] - „Przychodzi mi do głowy, żeby wszystko rzucić i sobie rysować...” – rozmowa z Henrykiem Tomaszewskim, Joanna i Andrzej Skoczylasowie
 - 2/1980 [135] - „Pracownia projektowania grafiki propagandowej” Maciej Gutkowski
 - 4/1985 [163] - „Henryk Tomaszewski” Jan Zielecki
 - 5-6/91 [200] - „Międzynarodowe Biennale Plakatu” Eugeniusz Markowski
33. Zdzisław Schubert, *Plakat musi śpiewać*, Muzeum Narodowe w Poznaniu, 2012
34. „Skłonności do ostrości w Pracowni Ilustracji Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie / Sharp-Eye Skills Studio of Illustration, Academy of Fine Arts in Warsaw”, Warszawa 2011
35. *Slanted Magazine #28* – Warsaw, Slanted Publishers, 2016
36. „Świerzo malowane, Waldemar Świerzy w 80 rocznicę urodzin w 60 lecie twórczości”, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, Warszawa 2012
37. Taiwan International Graphic Design Award 2011
38. „Tygodnik Powszechny” Kraków 3 marca 2019 nr 9 [3634]
39. Hannah Rothschild, „Baronowa Jazzu” [“The Baroness: The Search for Nica the Rebellious Rothschild”], Wydawnictwo Czarne Sp. z o.o., Wotowiec 2014
40. Jan Sztudynger, *Nie tylko „piołrka”*. Fraszki, wiersze, bajki, Łódź 1986
41. *Sztuka ludowa w Polsce*, Ewa Fryś-Pietraszkowa, Anna Kunczyńska-Iracka, Marian Pokropek, Wydawnictwo Arkady, Warszawa 1988
42. „Henryk Tomaszewski”, wstęp Jan Lenica, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, Stowarzyszenie Polskich Artystów Projektantów, Warszawa 1993
43. „Henryk Tomaszewski”, Barbara Kwiatkowska, Państwowy Instytut Sztuki [seria „Współcześni plastycy polscy”], Arkady, Warszawa 1959
44. „Henryk Tomaszewski”, Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki, Bosz, 2014
45. „Henryk Tomaszewski”, Zachęta – National Gallery of Art, Bosz Publishing House, 2014
46. „Uwaga spychacz! Młoda polska ilustracja / Watch out bulldozers! Young Polish illustration”, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, 2009
47. *Vision of Design: Lech Majewski, Page One*, Singapore 2007
48. *Warszawski Plakat / Warsaw's poster*, Muzeum Narodowe w Warszawie, 2009
49. „Mieczysław Wasilewski PLAKAT &...” Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, Wyższej Szkole Informatyki Stosowanej i Zarządzania, Warszawa 2018
50. „Andrzej Wróblewski”, Galeria Sztuki Współczesnej Zachęta, Muzeum Narodowe w Krakowie, Fundacja Instytut Promocji Sztuki, Warszawa 1998
51. „Współczesna sztuka polska”, praca zbiorowa pod redakcją Andrzeja Ryszkiewicza, Arkady, Warszawa 1981
52. „Wwa, Ryszard Kajzer, plakaty z kolekcji Galerii Plakatu Piotra Dąbrowskiego”, Galeria The Art of Poster, Warszawa 2011
53. „Zaprojektuj to sam. Typografia Niepokorna / ”Design it yourself. Defiant Typography”, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, 2012